

NICOLAE MOCANU, PIERRE SWIGGERS

PROFIL BIOBIBLIOGRAFIC SEVER POP

(27 iulie 1901–17 februarie 1961)¹

I.

REPERE BIOGRAFICE

1901 (27 iulie) = Sever Pop se naște la Poiana-Ilvei (ținând pe atunci de comuna Măgura Ilvei, jud. Bistrița-Năsăud); este al cincilea din cei 12 copii ai lui Carol (Leon) și Rafila (Agripina) Pop. Face școala primară în comuna natală și la Năsăud.

1911–1919 = Studii secundare și liceale la Gimnaziul superior și la Liceul Grăniceresc din Năsăud (bacalaureat în 1919; calificativ: *eminens*).

---

¹ Biobibliografia Sever Pop a putut fi realizată grație sprijinului primit, în cadrul schimburilor interacademice din anii 2009–2011, din partea FWO (Fonds Wetenschappelijk Onderzoek, Brussel) și a Academiei Române (București), cărora le aducem, și în acest mod, mulțumirile noastre.

*

Surse: *Memoriu; Notice; Recueil*, p. 1–9; Pop, Straka; DLFR, p. 205–206; Todoran 1978–1979, 1984; Popa, ILR, p. 193, 762, 766; Popa, ILR, ed. II, p. 170, 786, 689; Pop – Nandriș, p. 279–347; Alexandra S. Pop, *passim*; Manolescu 2010; *Bibliografia LR; Bibliographie linguistique*; indici bibliografici ai unor reviste românești (G, GR, SM, VR ș.a.); bibliotecile din Cluj, București, Biblioteca Centrală (Centrale Bibliotheek) și Biblioteca Facultății de Litere de la Katholieke Universiteit Leuven; Biblioteca Facultății de Filosofie și Litere din Louvain-La-Neuve; Arhivele Universității din Louvain-La-Neuve, Fondul Sever Pop; Wikipedia.

Toate publicațiile lui Sever Pop, majoritatea recenziilor incluse în bibliografie și a scrierilor despre Sever Pop au fost verificate; cele pe care nu le-am putut controla au fost marcate printr-un asterisc (dacă nu ne-a fost accesibil locul trimiterii) sau prin două (dacă nu ni s-a confirmat existența în sursa indicată), așezat(e), între paranteze, la sfârșitul poziției: (*), respectiv (**). Caracterele **bold-italic** marchează titluri ale publicațiilor independente (cărți, broșuri etc.) ale lui Sever Pop.

Pentru informațiile despre colaborările lui Sever Pop la *Calendarul Bisericii Catolice Române din SUA*, îi mulțumim Preotului Ovidiu Mărginean, cancelar eparhial la Eparhia greco-catolică „Sf. Gheorghe” din Canton, Ohio (precum și colegului Aurel Sasu, care ne-a pus în legătură cu el).

De asemenea, aducem mulțumiri speciale dlor Rudi De Groot, Stefan Derouck și Jef Costermans de la Serviciul IBL al Bibliotecii Centrale Universitare din Leuven pentru ajutorul pe care ni l-au dat.

DACOROMANIA, serie nouă, XVI, 2011, nr. 1, Cluj-Napoca, p. 13–48

- 1919–1923 = Urmează Facultatea de Litere și Filosofie a Universității din Cluj; licențiat în Filologie modernă, în 1923 (examen: 27 ianuarie 1923, calificativ: *cum laude*). Îi are ca profesori pe Sextil Pușcariu, Th. Capidan și N. Drăganu.
- 1919 = Începând cu acest an (de la 1 decembrie), funcționează la Muzeul Limbii Române de pe lângă Facultatea de Litere și Filosofie a Universității din Cluj (în 1919–1921 – ajutor (cf. DR, I, p. 565); 1921–1923 – secretar (cf. DR, II, p. 902: „Personal remunerat: Secretar: Sever Pop, stud. în litere”); 1923–1928 – asistent (cf. DR, III, p. 1092: „Personal remunerat: Asistent: Sever Pop, profesor”; DR, IV/2, p. 1560: „Sever Pop, doctor în litere, asistent (în concediu de studii în streinătate”); DR, V, p. 903: „Sever Pop, doctor în litere, *asistent*”).
- Muzeul Limbii Române a fost înființat, „ca școală de studii înalte”, la 27 august 1919; lucrările au început în februarie 1921, iar instalarea completă s-a petrecut în toamna anului 1921.
- 1923 = Devine licențiat al Seminarului Pedagogic de pe lângă Universitatea din Cluj (21 iunie 1923, calificativ: *foarte bine*); în același an este profesor suplinitor la Catedra de limba română a Seminarului.
- 1923–1925 = Studiază la Academia Comercială din Cluj, unde, printre altele, trece examene de franceză, germană, română, istoria comerțului, contabilitate, economie politică.
- 1923–1931 = Funcționează la Facultatea de Litere și Filosofie a Universității din Cluj (1923–1928 – asistent suplinitor; 1928–1929 – asistent cu titlu provizoriu; 1929–1931 – lector de dialectologie; 1931–1939 – conferențiar de dialectologie (1 ianuarie 1934: suplinitor, 1937: definitiv).
- 1923–1925 = Este profesor suplinitor, iar între 1929 și 1939, titular la Academiiile Teologice Reformată și Unitariană din Cluj, la Catedra de studii naționale.
- 1925 = Devine doctor în litere (calificativ: *magna cum laude*) în Lingua et Litteratura Romanorum ut principali, în Linguistica et Philologia romanica ut subsicivis, la Universitatea din Cluj, cu o teză despre terminologia calului (publicată fragmentar în DR).
- 1925–1927 = Este membru al Școlii Române din Franța (l'École Roumaine en France); în 1926 devine elev titular la École Pratique des Hautes Études din Paris. În toată această perioadă a lucrat sub îndrumarea lui Jules Gilliéron, Antoine Meillet, Mario Roques, Oscar Bloch, Joseph Vendryes, Antoine Thomas, l'Abbé Meunier și Hubert Pernot.
- 1926 = o cunoaște pe Alexandra Chirtop (ai cărei părinți erau originari din Abrud), cu care se va căsători; vor avea împreună pe Rodica-Doina, singurul lor copil.
- 1927 = Apare, la Paris, *Buts et méthodes des enquêtes dialectales*.
- 1927 (februarie–martie) = Anchete dialectale pe teren, în Franța, la Grenoble, cu Louis Gauchat, Jakob Jud, Jules Jeanjaquet, Antonin Duraffour; apoi, la Elne,

și cu Antoni Griera și Ernst Tappolet; în fine, în Catalonia, la Tarragona și la Vich, în aceeași formație.

1927 (iunie) = Anchete dialectale pe teren în Italia, la Cortina d'Ampezzo, cu Ugo Pellis.

1927 (octombrie) = Anchete dialectale pe teren în Italia, la Sant-Angelo-Lodigiano (Milano), cu Paul Scheuermeier.

1928 = Publică în DR V *Câteva capitole din terminologia calului* (extras din teza de doctorat).

1929–1930 = Colaborează la *Minerva. Enciclopedie română* cu articolele de lingvistică, istorie universală și istoria artei (în total, peste 100 p.).

1929–1930 = anchete de probă pentru ALR, în 6 localități.

1930–1937 = Anchete pentru ALR I, în 301 localități, cu un chestionar de 2 160 de poziții.

Mențiuni:

- S. Pușcariu, în DR, VI, p. 505–516, 519;
- S. Pușcariu, *Hărțile graiului*, în „Țara Bârsei”, 1933, nr. 2, p. 12;
- Al. Graur, în „Adevărul”, XLVII, 1933, nr. 15 244, 15. 09., p. 3;
- Fabio Branca, în „Corriere istriano”, XV, nr. 245, 13. 10. 1933.

1930–1931 = Anchete dialectale pe teren în Cehoslovacia.

1931 = Anchete dialectale pe teren în Ungaria.

1933 = Anchete dialectale pe teren în Istria cu Ugo Pellis și cu Mirko Deanović.

1937 = Anchete dialectale pe teren în Italia, în zonele Genova și Chiusi (cu Ugo Pellis), și în Iugoslavia.

1937–1940 = Este membru în Comitetul Școlar al Liceului de fete „Domnița Ileana” din Sibiu (vezi *Cuvânt înainte*, în *Anuarul Liceului de fete „Domnița Ileana” pe anii 1936–1941*, Tipografia Cartea Românească din Cluj, 1941).

1938 = Anchete dialectale pe teren în Bulgaria.

1938 = Apar *Atlasul lingvistic român*. Partea I (ALR I), vol. I. *Părțile corpului omenesc și boalele lui* și *Micul Atlas lingvistic român*. Partea I (ALRM I), vol. I. *Părțile corpului omenesc și boalele lui*.

1939 = Este Comandant al Ținutului Străjeresc Mureș și redactor responsabil al revistei „Îndrumări și fapte străjerești în Ținutul Mureș”.

1939 = Anchete dialectale pe teren în Grecia.

1939–1940 = Este profesor titular (prin concurs) la Catedra de limbă română și dialectele ei la Universitatea din Cernăuți.

1940 = Este profesor titular de limba română și dialectele ei la Universitatea din București.

1940 = Primește Premiul Societății de Lingvistică din Paris pentru ALR.

- 1941–1942 = Este vicepreședinte al Societății Române de Lingvistică din București.
- 1941–1943 = Este consilier cultural la Legația României la Roma.
- 1941–1947 = Este director adjunct la Accademia di Romania in Roma (Școala Română din Roma, condusă atunci de Scarlat Lambrino); „încetarea misiunii la școală și ordinul de reîntoarcere în țară” i se comunică telegrafic în oct. 1946. Intrat în concediu, locuiește în sediul Școlii până în 1948, când este evacuat.
- 1942 = Apar *Atlasul lingvistic român*. Partea I (ALR I), vol. II. *Familia. Nașterea, botezul, copilăria. Nunta. Moartea* și *Micul Atlas lingvistic român*. Partea I (ALRM I), vol. II. *Familia. Nașterea, botezul, copilăria. Nunta. Moartea*.
- 1946 (iulie) = La tipografia Unirea din Brașov are loc un incendiu care distruge „mai mult de jumătate din [ALR I] volumul III (75 hărți mari și peste 200 hărți colorate)” și un volum de texte dialectale, „împreună cu toată hârtia Atlasului” (Pop – Nandriș, p. 283).
- 1948 = Apare, la Berna, *Grammaire roumaine*.
- 1948 = Este destituit din învățământ de către autoritățile române ale vremii, îi este retrasă cetățenia română și îi sunt confiscate toate bunurile.
- 1948 (martie)–1953 = Este profesor invitat la Université Catholique de Louvain.
- 1948 = Anchete dialectale pe teren în Portugalia, în 1948, la Coimbra și la Lisabona (graiul intelectualilor).
- 1950 = Apare, la Louvain, *La Dialectologie. Aperçu historique et méthodes d'enquêtes linguistiques*, I. *Dialectologie romane*, II. *Dialectologie non romane*.
- 1950–1956 = Anchete dialectale pe teren în Belgia.
- 1951 = Înființează Centrul Internațional de Dialectologie Generală, pe lângă Universitatea Catolică din Louvain (Centre International de Dialectologie Générale près de l'Université Catholique de Louvain – CIDG), al cărui director este până la moarte.
- 1951 = Anchete dialectale pe teren în Portugalia.
- 1952–1961 = Devine, și rămâne până la moarte, secretar al Comisiei de anchetă lingvistică (Commission d'Enquête Linguistique), organism din subordinea Comitetului Internațional Permanent al Lingviștilor (CIPL).
- 1952 = Înființează, la Louvain, revista „Orbis”. Bulletin International de documentation linguistique, scoasă pe lângă CIDG, al cărei director este până la moarte. Sub redacția sa apar 9 volume (I–IX, 1952–1960) cu 18 fascicule și 5 609 p.
- 1953–1961 = Este profesor extraordinar la Université Catholique de Louvain; printre alții, între 1953 și 1957 îl are ca student pe Eugen Lozovan.
- 1954 (vara) = Este profesor invitat la Universitatea din Michigan (U.S.A.) (cursuri de dialectologie la „Linguistic Institute” din „Linguistic Society of America”) și la Casa de Rui Barbosa din Rio de Janeiro.

- 1954 = Anchete dialectale pe teren în Portugalia, în Brazilia și în USA.
- 1956 = Inițiază Atlas linguistique sonore de la Belgique et des régions limitrophes (cf. „Orbis”, 1956, nr. 2, p. 605–606).
- 1960 = Inițiază, organizează și realizează Primul Congres Internațional de Dialectologie Generală, desfășurat la Louvain (21–25 august) și Bruxelles (26–27 august), cu participarea a peste 300 de lingviști din întreaga lume.
- 1961 (17 februarie) = Se stinge din viață, la Louvain (Belgia). Este înmormântat în cimitirul de lângă Abația din Parc (Abdij van Park) din Heverlee (localitate situată în imediata vecinătate a orașului Louvain).

*

- 1962 = Apare *Atlas linguistique roumain en couleurs*, tome I. **Terminologie du corps humain. Cartes 1 à 104.**
- 1962 = Apare „Orbis” XI, 1962, nr. 1, 2. *Mélanges de linguistique et de dialectologie dédiés à la mémoire de Sever Pop*, 634 p.
- 1964–1965 = Apar **Communications et rapports du Premier Congrès international de dialectologie générale (Louvain du 21 au 25 août, Bruxelles, les 26 et 27 août 1960)**, organizat de Sever Pop, publicat de A. J. Van Windekens, vol. I–IV.
- 1966 = Apare, la Roma, *Recueil posthume de linguistique et dialectologie*.
- 1969 = Apare, la Gembloux, *Limba română, romanitate, românism*.
- 1989 = Este publicat, la Cluj-Napoca, *Chestionarul Atlasului lingvistic român I*.
- 1996 (26 decembrie) = La Poiana Ilvei se organizează o comemorare și o sesiune de comunicări dedicată memoriei lui Sever Pop, la 95 de ani de la naștere și 35 de la moarte. Școala Generală din localitate primește numele „Sever Pop” și este dezvelită o placă comemorativă.
- 1997 (5 iunie) = La Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu” din Cluj-Napoca al Academiei Române se organizează o întâlnire dedicată lui Sever Pop, la care participă și sora sa de la Poiana Ilvei, Maria Candale.
- 2001 (29 iulie) = La Poiana Ilvei, în cadru restrâns, se aniversează 100 de ani de la nașterea lui Sever Pop; se inițiază înființarea Fundației Culturale „Sever Pop”.
- 2010 (aprilie) = Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu” și Filiala din Cluj a Academiei Române înaintează Prezidiului Academiei Române propunerea ca Sever Pop să fie numit membru de onoare post-mortem al Academiei Române. Propunerea este reluată în martie 2011 și din nou în august 2011.
- 2010 = În organizarea Bibliotecii Academiei Române din București și a Universității Catolice din Leuven, în 26 mai, la ora 11, se deschide, la sediul BAR

București (sala Th. Pallady), expoziția „Prezențe românești în Biblioteca Universității Catolice din Leuven. Werk van roemeense auteurs in de Bibliotheek van de Katholieke Universiteit Leuven”, ale cărei personaje centrale au fost Sever Pop și Mihail Steriade; expoziția a durat până în 8 iunie.

2011 (toamna) = prin străduința profesorului Ofilat Varvari, se va dezveli un bust Sever Pop, în curtea Școlii Generale cu același nume din Poiana Ilvei.

*

A fost membru al Muzeului Limbii Române din Cluj, al Asociațiunii Transilvane pentru Literatura Română și Cultura Poporului Român (ASTRA), al Société de Linguistique de Paris (1927), al Société de Linguistique de Genève (1942), al Société de Linguistique Romane (1926), al Institutului de Studii Orientale din Roma, al Comitetului Internațional de Științe Onomastice; membru și vicepreședinte al Societății de Lingvistică Română din București; a făcut parte, ca membru corespondent, din Real Academia de Buenas Letras din Barcelona (1952) și din Accademia della Crusca (1953) și, ca membru de onoare, din Academia Catholica Hungarica Scientiis Artibusque provehendis din Roma (1954); a fost director al Centrului de Studii Portugheze din cadrul Universității Catolice din Louvain (1953); a fost membru al Consiliului de conducere al Fundației Regale Universitare Carol I.

*

A fost Cavaler al Coroanei României (1938); Cavaler al Ordinului „Steaua României” (1941), Comandor al Ordinului „Alfonso X el Sabio”, cu placă, din Spania (1955); a primit „Croix de Chevalier dans l’Ordre des Palmes Académiques de France” și „Commandeur de l’Ordre de la Couronne de Belgique” (1958).

II.

BIBLIOGRAFIE

Publicații (volume, studii, articole, recenzii, cronici, note, necrologuri),
conferințe și comunicări

1924

- [Recenzie la] „Dacoromania” I, II, în EISz, I, 1924, nr. 2, p. 141–145.
 [Recenzie la] Sextil Pușcariu, *Locul limbii române între limbile romanice*, București, 1920, în EISz, I, 1924, nr. 3–4, p. 230–232.
 [Recenzie la] N. Drăganu, *Cea mai veche carte rakóczyiană. Studii, texte și glosar*, Cluj, 1922, în EISz, 1924, nr. 3–4, p. 232–234.
 [Recenzie la] „Grai și suflet”, I, în EISz, I, 1924, nr. 5–6, p. 233.
 [Recenzie la] „Dacoromania” III, în EISz, I, 1924, nr. 7, p. 258–260.
 [Recenzie la] „Anuarul Institutului de Istorie Națională” (Cluj), I, II, în EISz, I, 1924, nr. 9–10, p. 401–405.

1925

- [Recenzie la] Victor Chereșeșiu, *Román-magyar és magyar-román kézi- és zsebszótárához*, Cluj, 1924, în EISz, II, 1925, nr. 1–2, p. 83–85.
 [Comunicare la Muzeul Limbii Române] Etimologii – în 06. 03. 1925 (DR, IV, p. 1557).

1927

Buts et méthodes des enquêtes dialectales. Extras din Mélanges de l'École Roumaine en France, partea a II-a, 1926, Paris, Librairie J. Gamber, 1927, 216 p.

Recenzii și semnalări:

- Șt. Pașca, *Cum să se întreprindă anchetele dialectale?*, în „Transilvania”, LIX, 1927, nr. 8–9, p. 325–328;
- A. M.[eillet], în BSL, XXVIII, 1928, p. 33–34;
- B. Munteanu, în „L'Europe centrale” (Praga), 1928, nr. 2, p. 271 (**);
- Leo Spitzer, în LGRPh, XLIX, 1928, nr. 1–2, p. 189–192;
- T. Roșculeț, în „Revista critică”, III, 1929, p. 56–59.
- C. Tagliavini, în „Archivum Romanicum”, XIII, 1929, p. 579–583; în „Studi rumeni”, IV, 1929–1930, p. 137–138;
- G. Pascu, în „Revista critică”, V, 1931, p. 236–237;
- Cf. M. Cohen, *Instructions d'enquêtes linguistiques*, Paris, 1928, p. 10;
- Cf. Gino Bottiglioni, în *Atlante linguistico etnografico italiano della Corsica. Introduzione*, STID, Pisa, 1935 (p. 55, 57–59, 144 etc.).

[Comunicări la Muzeul Limbii Române] *Chestionarul pentru ALR* – în 01. 11. 1927, 15. 11. 1927, 22. 11. 1927, 29. 11. 1927, 13. 12. 1927, 20. 12. 1927.

Jules Gilliéron (la moartea sa), în DR, IV, p. 1531–1537.

1928

Câteva capitole din terminologia calului (extras din teza de doctorat), în DR, V, p. 51–271 (cu 2 hărți).

Recenzii și semnalări:

- J. Byck, în ALA, IX, 1929, nr. 445, p. 7;
- N. I.[orga], în RI, XV, 1929, nr. 4–6, p. 181;
- C. Tagliavini, în „Studi rumeni”, IV, 1929–1930, p. 127–129;
- C. D. Fort.[unescu], în „Arhivele Olteniei”, IX, 1930, nr. 47–48, p. 105;
- A. Graur, în „Viața românească”, XXII, 1930, nr. 7–8, p. 169–172;
- A. Pancratz, în KL, LIII, 1930, nr. 5–6, p. 92–93;
- A. Zauner, în LGRPh, 1930, nr. 7–8, p. 294–295;
- I. Iordan, în ZRPh, LVI, 1936, nr. 2, p. 224–232.

Un Institut pentru studiul limbii române la Universitatea din Cluj: Muzeul Limbii Române, în SM, V, 1928, nr. 22–24, p. 450–452.

[Comunicare la Muzeul Limbii Române. În colaborare cu Emil Petrovici], *Sistemul de transcriere pentru Atlasul lingvistic al României* – în 05. 06. 1928.

[Comunicări la Muzeul Limbii Române] *Chestionarul pentru ALR* – în 17. 01. 1928, 07. 02. 1928, 21. 02. 1928, 28. 02. 1928, 13. 03. 1928.

1929

Chestionarul III. Firul, Cluj, 1929, 16 p. (Muzeul Limbii Române; în colaborare cu Sextil Pușcariu).

[Colaborator la] *Minerva. Enciclopedie română*, Minerva, Cluj, 1929 (articolele de lingvistică, istorie universală și istoria artei; în total, peste 100 p.).

[Recenzie la] G. F. Ciușanu, G. Fira, C. M. Popescu, *Culegere de folclor din jud. Vâlcea și împrejurimi, cu un glosar*, Cultura Națională, București, 1928, 212 p., în DR, V, p. 661–663.

[Recenzie la] E. Gamillscheg, *Die Mundart von Șerbănești-Titulești (Gerichtbezirk Olt, Kreis Vedea)*, Jena – Leipzig, 1931, în LGRPh, LX, 1929, nr. 3–4, p. 136–139.

1930

Atlasul lingvistic al României, în SM, VII, 1930, nr. 19–20, p. 345 [cu pseudonimul S. Poienaru].

Într-un sat grăniceresc din nordul Ardealului: Șieuf, în SM, VII, 1930, nr. 21, p. 382–383 (cu 4 fotografii) [cu pseudonimul S. Poienaru].

Vima-Mare, jud. Someș, în SM, VII, 1930, nr. 22, p. 401–402 (cu 4 fotografii) [cu pseudonimul S. Poienaru].

În capitala „Grănicerilor” din nordul Ardealului: Năsăud, în SM, VII, 1930, nr. 23–24, p. 434.

[Comunicări la Muzeul Limbii Române] Anchetele pentru ALR din Coșna și Ortoaia (jud. Câmpulung) – în 28. 01. 1930; din Dobrogea (Dăieni, jud. Tulcea; Viziru, jud. Brăila) – în 18. 03. 1930; din Sibiu – în 04. 11. 1930; din Răhău (jud. Alba) – în 11. 11. 1930 (cf. și DR, VII, p. IX; DR, VIII, p. III; DR, IX, p. III).

1931

- Rotacismul în comuna Avram Iancu (Vidra-de-Sus) din Munții Apuseni*, în DR, VI, p. 393; în *Recueil*, p. 19.
- Prin Sălaj, în com. Moigrad*, în SM, VIII, 1931, nr. 3–4, p. 85–86 (cu 4 fotografii) [cu pseudonimul S. Poienaru].
- Pentru originea lui rână*, în DR, VI, p. 394; în *Recueil*, p. 21.
- Un colț din Bucovina: Coșna (jud. Câmpulung)*, în SM, VIII, 1931, nr. 6–7, p. 153–154 (cu 4 fotografii).

1933

- L'Atlas linguistique de la Roumanie*, în RLiR, IX, 1933, p. 86–120 (I. *Le questionnaire*, p. 89–114; în *Recueil*, p. 67–87; II. *La carte Mijlocul Postului Mare (mi-carême) de l'Atlas linguistique de la Roumanie*, p. 114–118; în *Recueil*, p. 89–96).
- Atlasul lingvistic al României*, în SM, X, 1933, nr. 12, p. 233–236.
- Memoriu de titluri și lucrări*, Minerva, Cluj, 1933, 10 p.
- [În colaborare cu Emil Petrovici] *O hartă a graiului*, în ȚB, V, 1933, nr. 3, p. 258–266; și extras, 11 p. (cu o hartă).
- [Participare la III Congresso internazionale dei linguisti, Roma, 19–26 settembre 1933.]

1934

- [*Contribuții la rotacism*] 1. *În Munții Apuseni*, în DR, VII, p. 181–184; în *Recueil*, p. 63–66.
- Recenzie:**
– V. Gr. Chelaru, în „Arhiva”, XLII, 1935, nr. 1–2, p. 92–96.
- Din Atlasul lingvistic al României*, în DR, VII, p. 55–101; [*De l'Atlas linguistique de la Roumanie*] în *Recueil*, p. 23–61 (1. *Considerații asupra metodei*, p. 55–61; [1. *Considérations sur la méthode*] în *Recueil*, p. 23–28; 2. *Cum dispar termenii vechi administrativi și cum se încetățenesc cei noi*, p. 61–71; [2. *Comment les termes administratifs anciens disparaissent et comment les termes nouveaux se fixent*] în *Recueil*, p. 28–35; 3. *Fărăma, frământa, soage și alte sinonime*, p. 71–95; [3. *Fărăma, frământa, soage et autres synonymes*] în *Recueil*, p. 35–51; [în colaborare cu Emil Petrovici] 4. *Mână, cu pluralul*, p. 95–101 (cu 1 hartă); [4. *Mână et son pluriel*] în *Recueil*, p. 55–61).
- Recenzii:**
– V. Gr. Chelaru, în „Arhiva”, XLII, 1935, nr. 1–2, p. 92–96;
– G. Istrate, în BPh, III, 1936, p. 233–235 (la 1.–3.);
– G. Istrate, în BPh, III, 1936, p. 245–246 (la 4.).

- [Conferință la Radio România, București] *Românii din Istria*.
 [Conferință la Târgu-Mureș, în cadrul Societății Tinerimea Română, și la Reghin, în cadrul ASTRA] *Cum trăiesc și mor cuvintele* (cu proiecții).
 [Recenzie la] Th. Capidan, *Aromânii. Dialectul aromân. Studiu lingvistic*, București, 1932, în *ȚB*, VI, 1934, nr. 1, p. 79–87.
 [Recenzie la] Academia Română. Anuarul Arhivei de Folklor, II, publicat de Ion Mușlea, în „Țara Bârsei”, VI, 1934, nr. 4, p. 373–376.

1935

- Le Musée de la langue roumaine*, în *RT*, I, 1934–1935, nr. 4, p. 516–519.
Din viața românilor din stânga Nistrului, în „Transnistria”, I, 1935, nr. 1–2, p. 11–13.
 [Conferință la Cluj, în cadrul Societății Gând Românesc] *Graiul satelor din Ardeal* (cu proiecții).
 [Conferință la Satu Mare, în cadrul Ligii Antirevizioniste] *Graiul satelor noastre, argument al continuității* (cu proiecții).

1936

Prospect. Atlasul lingvistic român (ALR). Publicat de Muzeul Limbii Române din Cluj sub înaltul patronaj al M. S. regelui Carol II, de Sever Pop [...] și Emil Petrovici [...], sub redacția lui Sextil Pușcariu [...], [Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului. Imprimeria Națională, 1936] (redactarea tuturor hărților colorate și a celor trei chestiuni sub formă de material necartografiat aparține lui Sever Pop).

Recenzii:

- C. D. Fort.[unescu], în „Arhivele Olteniei”, XV, 1936, nr. 86–88, p. 516;
- G. Vidossi, în *AGI*, XXVIII, 1936, nr. 2, p. 182–183;
- [Nesemnată] în „Făt Frumos”, XI, 1936, p. 301;
- D. Bodin, în *RIR*, VII, 1937, facs. 1–2, p. 249;
- O. D.[ensusianu], în *GS*, VII, 1937, p. 341–344;
- M. Friedwagner, *Rumänische Sprachatlas*. [...] Herausgegeben von Sextil Pușcariu, Sever Pop und Emil Petrovici, în *LGRPh*, LVIII, 1937, nr. 7–8, p. 275–277;
- J. J.[ud], în „Vox Romanica”, II, 1937, nr. 1, p. 325–326;
- I. Prelucan, în *GR*, V, 1937, p. 47–50;
- G. Rohlf, în *ASNS*, XCII, 1937, vol. 171, nr. 1–2, p. 143–144;
- M. Valkhoff, în „Neophilologus”, XXII, 1937, nr. 3, p. 232;
- [Walther von] W.[artburg], în *ZRPh*, LVII, 1937, p. 95–98.

- Cu prilejul Buletinului Atlasului lingvistic italian*, în *DR*, VIII, p. 163–174; [*Au sujet du Bulletin de l'Atlas Linguistique Italien*] în *Recueil*, p. 97–105.
Antoine Meillet. Cel mai de seamă lingvist al lumii, în *NR*, X, 1936, nr. 234, p. 2.
Din suferințele românilor din Ungaria, în *NR*, X, 1936, nr. 256, p. 2 [semnat p. s.].
Năsăudul în ajunul Unirii, în *NR*, 1936, nr. 270, p. 4.
Alexandru I. Lapedatu (Profesorul și „omul”), în *NR*, X, 1936, nr. 274, p. 1 [semnat S. P., conferențiar universitar].

- Românii de dincolo de hotarele României*, în NR, X, 1936, nr. 289, p. 5.
- O comoară a graiului românesc. Th. Capidan*, Dicționar meglenoromân (1935), în NR, X, 1936, nr. 65, p. 2.
- Alianța româno-iugoslavă*, în NR, X, 1936, nr. 126, p. 1, 4.
- Limba română în Republica Moldovenească*, în „Transnistria”, II, 1936, nr. 1, p. 5–7 [semnat S. P.].
- [Prefață la] V. Zdrengea, *Valea cu plopi*, vol. I. *Diamantul negru*, București, Editura Moderna, [1936], p. 5–6.
- [Recenzie la] Th. Capidan, *Le jeu aux osselets chez les Roumains, les Slaves et les Albanais*. Extras din „Revue internationale des études balkaniques” (Beograd), I, 1934, nr. 1, p. 211–231, în DR, VIII, p. 272–275; în GR, III, 1935, nr. 1, p. 58–59.
- [Conferință la Radio România, București] *Un nou monument al graiului românesc* (despre *Atlasul lingvistic român*).
- [Conferință la Caransebeș, în cadrul ASTRA] *Ce ne învață graiul românesc* (cu proiecții).
- [Conferință la Școala Politehnică din Timișoara, la Deva și la Sebeș, în cadrul ASTRA] *Cea mai nouă dovadă a continuității elementului românesc în granițele actuale*.

1937

- Sextil Pușcariu. Cu prilejul sărbătoririi sale*, în ȚB, IX, 1937, nr. 2, p. 102–108 (și extras).
- Volumul omagial S. Pușcariu*, în NR, 1937 (*).
- Atlasul limbii române*, în NR, XI, 1937, nr. 17, p. 3; nr. 19, p. 2 etc. [anunț nesemnat, privind apariția vol. I și modul în care se poate procura].
- „*Toponimie și prostie*”, în NR, XI, 1937, nr. 26, p. 2 [critică fermă a unei broșuri cu acest titlu, semnată de Ioan S. Pavelea, despre lucrarea *Toponimie și istorie* a lui N. Drăganu; răspunsul lui Ioan S. Pavelea apare în NR, XI, 1937, nr. 50, p. 2; la sfârșitul acestuia, există o N.[otă a] R.[edacției] semnată S. P.].
- Institutul pentru istoria trecutului românesc*, în NR, XI, 1937, nr. 22, p. 1.
- Cărturari ardeleni. Sextil Pușcariu*, în NR, XI, 1937, nr. 18, p. 2.
- Un mare cărturar: Theodor Capidan*, în NR, XI, 1937, nr. 234, p. 2 [articol nesemnat].
- [Conferință la Satu Mare, în cadrul ASTRA] *Cea mai mică insulă a românilor*.
- [Conferință la Școala Normală din Oradea] *Ion Creangă (omul și opera)*.
- [Conferință la Centre Universitaire Méditerranéen, Nisa – 04. 04. 1937] *L'Atlas linguistique roumain*; în *Recueil*, p. 429–437.
- [Participare la Ve Congrès International de Linguistique Romane, Nisa, 31 mars–4 avril 1937; cf. REIE, I, 1938, nr. 1, p. 142.]

1938

Problèmes de géographie linguistique: Quelques termes de la vie pastorale d'après l'Atlas linguistique roumain (Comunicare la Ve Congrès International de Linguistique Romane, Nisa, 31 mars–4 avril 1937), în REIE, I, 1938, fasc. 1, p. 61–84 (cu 9 hărți).

Recenzie:

– N. Al. Rădulescu, în „Buletinul Societății Regale Române de Geografie”, LXI, 1942, p. 391–392.

Atlasul lingvistic român. Publicat sub înaltul patronaj al M. S. Regelui Carol II, de Muzeul Limbii Române sub coordonarea lui Sextil Pușcariu [...]. Partea I (ALR I), vol. I. **Părțile corpului omenesc și boalele lui**, de Sever Pop [...], Muzeul Limbii Române, Cluj, 1938, în folio, 150 de hărți lingvistice în două culori, o hartă geografică și lista cu semnele de transcriere fonetică (Premiul Societății de Lingvistică din Paris).

Recenzii:

- Cf. Al. Graur, *Atlasul lingvistic al României*, în „Adevărul”, nr. 15 245, 17 septembrie 1933, p. 2 (**);
- G. Bertoni, în „Nuova Antologia”, LXXII, 1937, fasc. 1556, p. 246;
- M. Friedwagner, *Rumänischer Sprachatlas* [...], în LGRPh, LVIII, 1937, nr. 7–8, p. 275–277;
- I. Prelucan [= I. Pervain], *Atlasul lingvistic al României*, în GR, V, 1937, nr. 1, p. 47–50; VI, 1938, nr. 3–4, p. 220–223;
- G. Rohlf, în ASNS, XCII, vol. 171, 1937, serie nouă, nr. 71, p. 143–144;
- Mario Roques, în „Romania”, LXIII, 1937, nr. 240, p. 137–139;
- [Nesemnăt.] *Atlasul lingvistic român* [scurtă prezentare a vol. I, cu indicarea, în final, a adresei Muzeului Limbii Române de unde se putea procura], în „Națiunea română”, XI, 1937, nr. 9, p. 2; reluare în nr. 11, p. 3; 13, p. 2; 15, p. 2; 17, p. 3; 19, p. 2 și 22, p. 3.
- A. Graur, *Atlasul lingvistic al României*, în „Viața românească”, XXX, 1938, nr. 5, p. 79–83 (cu o hartă);
- G. Ivănescu, în Bul. Ph., V, 1938, p. 323–331;
- S. Pușcariu, *Pe marginea cărților*, în DR, IX, p. 403–446;
- D. Șandru, *Activitatea lingvistică românească în anul 1937*, în „Convorbiri literare”, LXXI, 1938, nr. 1–5, p. 289;
- Gius. Vidossi, în AGI, XXX, 1938, p. 172–173;
- G. Vrabie, în G, XVII, 1938, nr. 10, p. 553–557;
- I. Iordan, *Anul filologic* [1938], în „Însemnări ieșene”, IV, 1939, vol. IX, nr. 2, p. 308–309;
- J. J.[ud], în „Vox Romanica”, IV, 1939, nr. 1, p. 228–229;
- M. Małecki, în RoSl, XV, 1939, p. 116–131;
- D. Șandru, în RIR, IX, 1939, p. 477–478;
- C. D. Fort.[unescu], în „Arhivele Olteniei”, XIX, 1940, nr. 107–112, p. 338;
- K. Jaberg, *Der rumänische Sprachatlas und die Struktur des dacorumänischen Sprachgebiets*, în „Vox Romanica”, V, 1940, nr. 1–2, p. 49–86;
- Cf. și S. Pușcariu, *Der rumänische Sprachatlas*, în „Archiv für vergleichende Phonetik”, II, 1938, nr. 2, p. 107–118;
- Cf. și Tagliavini 1972; 1977, *passim*, dar mai ales p. 25–26;
- Cf. și I. Verbină [= I. Pervain], *Studiul limbii române în Transilvania*, în GR, VII, 1939, nr. 7–9, p. 255–269 [despre ALR, mai ales p. 264–267].

Micul Atlas lingvistic român. Publicat sub înaltul patronaj al M. S. Regelui Carol II, de Muzeul Limbii Române sub coordonarea lui Sextil Pușcariu [...]. Partea I (ALRM I), vol. I. *Părțile corpului omenesc și boalele lui*, de Sever Pop [...], Muzeul Limbii Române, Cluj, 1938, format B5, 51 p. + 208 hărți lingvistice în cinci culori și o hartă în culori care reprezintă teritoriul studiat.

Recenzii:

- G. Bertoni, în „Nuova Antologia”, LXXII, 1937, fasc. 1556, p. 246;
- Mario Roques, în „Romania”, LXIII, 1937, p. 137–139;
- W. v. Wartburg, în ZRPh, LVII, 1937, p. 95–98;
- A. Graur, în „Viața românească”, XXX, 1938, nr. 12, p. 178–179;
- G. Ivănescu, în Bul. Ph., V, 1938, p. 323–331;
- S. Pușcariu, *Pe marginea cărților*, în DR, IX, p. 403–446;
- D. Șandru, *Activitatea lingvistică românească în anul 1937*, în „Convorbiri literare”, LXXI, 1938, nr. 1–5, p. 289;
- A. Graur, în BSL, XL, 1939, nr. 120, fasc. 3, p. 102–103;
- I. Iordan, *Anul filologic* [1938], în „Însemnări ieșene”, IV, 1939, vol. IX, nr. 2, p. 308–309;
- J. J.[ud], în „Vox Romanica”, IV, 1939, nr. 1, p. 228–229;
- M. Małeckı, în RoSl, XV, 1939, p. 116–131;
- D. Șandru, în RIR, IX, 1939, p. 477–478;
- C. D. Fort.[unescu], în „Arhivele Olteniei”, XIX, 1940, nr. 107–112, p. 338;
- K. Jaberg, *Der rumänische Sprachatlas und die Struktur des dacorumänischen Sprachgebiets*, în „Vox Romanica”, V, 1940, nr. 1–2, p. 49–86;
- Cf. și S. Pușcariu, *Der rumänische Sprachatlas*, în „Archiv für vergleichende Phonetik”, II, 1938, nr. 2, p. 107–118;
- Cf. și Tagliavini 1972; 1977, *passim*, dar mai ales p. 25–26;
- Cf. și I. Verbină [= I. Pervain], *Studiul limbii române în Transilvania*, în GR, VII, 1939, nr. 7–9, p. 255–269 [despre ALR, mai ales p. 264–267].

Sinonimele cuvântului t â r g în lumina geografiei lingvistice, în „Revista geografică română”, I, 1938, fasc. I, p. 44–61; [*Les synonymes du mot târg à la lumière de la géographie linguistique*] în *Recueil*, p. 107–117.

Le più importanti feste presso i Romeni, în REIE, I, 1938, fasc. 1, p. 481–512; în *Recueil*, p. 119–142.

L'Atlas linguistique de la Roumanie, în „Balcania”, I, 1938, p. 70–82 (cu o hartă); în *Recueil*, p. 143–153.

Recenzie:

- D. Șandru, în RIR, IX, 1939, p. 473–474.

În memoria martirilor ideii de libertate în ținutul Năsăudului – se împlinesc azi 175 de ani de la pronunțarea pedepsei capitale –, în „Tribuna”, I, 1938, nr. 13, p. 5.

[Interviu acordat lui] E. T. Simption, *Atlasul limbii române*, în SM, XV, 1938, nr. 3, p. 115–116.

[Conferință la Asociația Profesorilor din Învățământul Secundar din Blaj] *Terminologia religioasă reflectată în graiurile României*.

[Conferință la Sibiu, în cadrul ASTRA] *Importanța terminologiei pastorale la români*.

[Conferință la Università del Sacro Cuore, Milano – 06. 05. 1938] *La vita pastorale riflessa nelle parlate della Romania*; în *Recueil*, p. 439–460.

[Alte conferințe la Torino, la Firenze, la Napoli, la Accademia di Romania in Roma, la Zagreb și la Zürich.]

1939

Un nou academician: N. Drăganu, în „Tribuna”, II, 1939, nr. 117, p. 5 [semnat Leon S. Bodiu].

[Prezentări de cărți la Societatea Română de Lingvistică din București (cf. și BL, VII, 1939, supplément).]

Închinare, Gândul nostru, Straja Țării, Fapte pilduitoare, Mulțumiri, Redacția Buletinului, Dispozițiile Ținutului, Reviste străjerești, în „Îndrumări și fapte străjerești în Ținutul Mureș”, I, 1939, nr. 1–2, p. 3–5, 6–7, 22–35, 88, 90–91, 94–106, 107–110, 110–111.

Gândul și voința noastră, Zi de sărbătoare națională. Cu prilejul majoratului Măriei Sale Mihai, Mare Voevod de Alba Iulia, Participarea cercetașilor francezi la acest doliu național [Armand Călinescu], *Un om de carte și de acțiune: Tribunalul Șoimilor Carpaților* [despre Iuliu Hațieganu], *Ziua de 1 Decembrie 1918, O vizită la colonia helioterapică „3 Gennaio” din Torino, Alexandru Borza, Mărturia unei mari prietenii* [P. Adhémar Marckx s.s.], *Taberele noastre, Mulțumiri, Premiile Ținutului, Redacția Buletinului, Dispozițiile Ținutului*, în „Îndrumări și fapte străjerești în Ținutul Mureș”, I, 1939, nr. 2–4, p. 113–116, 124–127, 144–145, 174–176, 207–212, 217–223, 256–259, 271–273, 280–281, 356–357, 357–358, 359–360, 360.

[Conferință la Reghin, în cadrul ASTRA] *Cea mai mică insulă la români* [vezi și *supra*, 1937).

1940

[Recenzie la] Jryö Wichmanns, *Wörterbuch des ungarischen Moldauer Nordcsángo und des Hétfaluer Csángódialektes nebst grammatikalischen Aufzeichnungen und Texten aus dem Nordcsángódialekt*, Helsinki, 1936, în BL, VII, 1940, p. 175–179; în *Recueil*, p. 635–638.

[Prezentări de cărți și comunicare la Societatea Română de Lingvistică din București] *La carte omușor „luette” de l’ALR* – 21. 02. 1940 (cf. și BL, VIII, 1940, supplément).

1941

Unitatea limbii române, în „Dacia”, I, 1941, nr. 5, p. 5.

Importanța graiului românesc din Bucovina de Nord, Basarabia și regiunea transnistriană, în RFR, VIII, 1941, nr. 8–9, p. 424–436.

[Prezentări de cărți și comunicare la Societatea Română de Lingvistică din București] *Les aires phonétiques et lexicales du nord et du sud du domaine daco-roumain* – 19. 11. 1941 (cf. și BL, IX, 1941, supplément).

1942

Atlasul lingvistic român. Publicat sub înaltul patronaj al M. S. Regelui Mihai I, de Muzeul Limbii Române sub coordonarea lui Sextil Pușcariu [...]. Partea I (ALR I), vol. II. **Familia. Nașterea, botezul, copilăria. Nunta. Moartea**, de Sever Pop [...], Muzeul Limbii Române – Otto Harrassowitz, Sibiu – Leipzig, 1942, în folio, 152 de hărți lingvistice în două culori, o hartă în mai multe culori indicând configurația teritoriului studiat, precum și lista cu semnele de transcriere fonetică.

Micul Atlas lingvistic român. Publicat sub înaltul patronaj al M. S. Regelui Mihai I, de Muzeul Limbii Române sub coordonarea lui Sextil Pușcariu [...]. Partea I (ALRM I), vol. II. **Familia. Nașterea, botezul, copilăria. Nunta. Moartea**, de Sever Pop [...], Muzeul Limbii Române – Otto Harrassowitz, Sibiu – Leipzig, 1942, format B5, 216 hărți lingvistice în cinci culori.

Pământ și limbă. Cuvântul „plai”, în „Geopolitica și geoistoria”, II, 1942, p. 54–61; [*Terre et Langue. Le mot plai*] în *Recueil*, p. 155–163.

Columna lui Traian din Roma, în „Gazeta de la Turda”, III, 1942, nr. 102, p. 1 [este semnat Coresp. și are subtitlul *De la corespondentul nostru din Italia*].

Un suflet și un gând. Vizita d-lui Comandant al Străzii Țării, în *Momente din viața străjerească a Centrului de Inițiere Timișoara*, 1938, p. 13 [la p. 18–19, se specifică: „În numele elevilor strățeri [sic] a vorbit Sever Pop, conferențiar la Universitatea din Cluj”].

[Conferință la Accademia di Romania in Roma – 17. 03. 1942] *Parlate di Romania e parlate d'Italia*; în *Recueil*, p. 461–485.

[Conferință la Istituto del Atlante linguistico italiano, Torino – 27. 03. 1942] *Redactând volumul II din Atlasul lingvistic român*; în *Pop* 1969, p. 19–29.

[Alte conferințe la Firenze, la Torino, la Zürich, la Berna și la Geneva.]

[Prezentări de cărți la Societatea Română de Lingvistică din București (cf. și BL, X, 1942, supplément)].

1943

Die Toponymie Siebenbürgens, în „Siebenbürgen”, I, 1943, p. 319–348 (cu o hartă în culori); în *Recueil*, p. 165–198.

[Conferință la Université de Fribourg – 01. 02. 1943] *La terminologie religieuse dans le domaine de la langue roumaine*; în *Recueil*, p. 487–505.

[Conferință la Accademia di Romania in Roma – 04. 03. 1943] *La vie roumaine telle qu'elle se reflète dans la toponomastique*; în *Recueil*, p. 521–546.

[Conferință la Ateneo di Venezia – 01. 05. 1943] *La Romanità nell'Oriente Europeo*; în *Recueil*, p. 507–520.

[Alte conferințe la Firenze, la Société de Linguistique de Genève, la Athénée de Bâle.]

1945

[Participare la Congrès des traditions populaires de la Suisse, din Geneva, Elveția.]

1946

[Conferință la Accademia di Romania in Roma – 09. 04. 1946] *Romania e Sardegna: rapporti linguistici*; în *Recueil*, p. 547–585.

1947

L'Atlas linguistique roumain, în RPF, I, 1947, nr. 2, p. 275–338 (cu 2 hărți); în *Recueil*, p. 199–237.

[Participare la Deuxième Congrès International de Toponymie et d'Anthroponymie, Paris, 15–19 juillet 1947 (cf. „Onomastica”, I, 1947, nr. 3–4, p. 165) și la Conferința internațională de folclor de la Paris.]

1948

Grammaire roumaine, Berna, Francke, 1948, X + 457 p. (Bibliotheca Romanica. Series prima: Manualia et commentationes, IV).

Recenzii:

- G. Bottiglioni, în „Antiquitas”, II–V, 1947–1950, p. 241–242;
- V. Buescu, în RPF, II, 1948, nr. 1–2, p. 328–340;
- E. Chiso-Loveanu, în RR, XL, 1949, p. 234–235;
- J. Orr, în MLR, XLIV, 1949, p. 143–150 (*);
- V. Pisani, în „Paideia”, IV, 1949, p. 143–150 (*);
- E. Pulgram, în MLJ, XXXIII, 1949, p. 74–75;
- E. D. Tappe, în ArchL, I, 1949, p. 83–84;
- M. Valkhoff, în LB, XXXIX, 1949, nr. 1–2. Bijblad, p. 48–50;
- G. Rohlf, în ASNS, CLXXXVII, 1950, p. 191;
- Alf Lombard, în „Vox Romanica”, XII, 1951, p. 199–213;
- W. Th. Elwert, în ER, III, 1951–1952 [1954], p. 279–281.

Sur l'origine du mot Măgură (résumé), în „Onomastica”, II, 1948, p. 75 (vezi *infra*, 1950).

[Participare la Sixième Congrès International des Linguistes, Paris, 19–24 juillet 1948.]

1949

NARIS „nez” et NASUS en roumain. *Un problème de méthode* (I. Nas (du lat. NASUS) en roumain; II. Nare (du lat. NARIS en roumain); III. *Les types lexicologiques employés aujourd'hui par les langues romanes pour désigner le nez de l'homme*), în BF, X, 1949. *Miscellânea de Filologia literatură e historia cultural à memória de Francisco Adolfo Coelho (1847–1919)*, p. 119–147 (cu 3 hărți); în *Recueil*, p. 259–280.

- Le „parole testuali” del Pușcariu riprodotte da Claudiu Isopescu*, în „Aevum”, XXIII, 1949, p. 362–365 (despre un pasaj din necrologul Pușcariu publicat de Isopescu în „Aevum”, XXII, 1948, p. 367-382).
- Troisième Congrès international de toponymie et d’anthroponymie (Bruxelles, 15–19 juillet 1949)*, în RPF, III, 1949–1950, nr. 1–2, p. 490–497.
- [Conferință la Institut Catholique, Paris – 1949] *Limba noastră*; în Pop 1969, p. 30–47.
- [Conferință la Institut Catholique, Paris – 1949] *Limba pentru români*; în Pop 1969, p. 48–66.
- [Participare la Troisième Congrès International de Toponymie et d’Anthroponymie, Bruxelles, 15–19 juillet 1949.]

1950

La Dialectologie. Aperçu historique et méthodes d’enquêtes linguistiques, I. *Dialectologie romane*, II. *Dialectologie non romane*, Louvain – Gembloux, Chez l’auteur – Duculot, [1950], LV + VI + 1334 p + 77 planșe (6 hors-texte) (Université de Louvain. Recueil de travaux d’histoire et de philologie, 3e série, 38–39).

Recenzii:

- G. Gougenheim, în BSL, XLVI, 1950, nr. 133, p. 99–101 (la vol. I);
- O. Jodogne, în DBR, VIII, 1950–1951, p. 210–211;
- A. Monteverdi, în Cult. Neol., X, 1950, p. 266;
- G. V. [idossi], în AGI, XXXV, 1950, nr. 1, p. 176; XXXVI, 1951, p. 95;
- [Nesemnat], în „La Nation Roumaine”, 1950, nr. 54, 1 noiembrie, p. 3 (*);
- M. Alvar, în „Filologia”, III, 1951, p. 214–217;
- Albert Dauzat, în FM, XIX, 1951, nr. 1, p. 225–232;
- Olaf Deutschmann, în RJB, IV, 1951, p. 416–422;
- W. D. Elcock, în ArchL, III, 1951, p. 194–196;
- V. Garcia de Diego, în RDTP, VII, 1951, p. 354–356;
- Willem A. Grootaers, în LB, XLI, 1951, nr. 1–2. Bijblad, p. 29–31;
- L. Hakulinen, în NphM, LII, 1951, p. 217–218;
- P. Ivić, în JslF, XIX, 1951–1952, p. 334–339;
- A. Lombard, în VR, XII, 1951, p. 199–213;
- Walther Mitzka, în ZMaF, XX, 1951–1952, p. 118 (la vol. II);
- G. Nandriș, în SIR, XXX, 1951, nr. 74, p. 311–312 (*);
- V. Pisani, în „Paideia”, VI, 1951, p. 225–227;
- M. [ario] R. [oques], în „Romania”, LXXX, 1951, nr. 72, p. 427;
- Gino Bottiglioni, *Questioni di metodo nella preparazione degli atlanti linguistici (A proposito di una recente pubblicazione)*, în Cult. Neol., XII, 1952, p. 144–150.
- Karl-Hampus Dahlstedt, în SvLm, LXV, 1952 [apărut în 1953], p. 133–146;
- Robert A. Hall Jr., în „Language”, XXVIII, 1952, p. 119–122;
- Alwin Kuhn, în ZMaF, XX, 1952, p. 253–256 (la vol. I);
- A. Martinet, în „Word”, VIII, 1952, p. 260–262;
- I. Silva Fuenzalida, în BFUCh, VII, 1952–1953, p. 413–415;
- Z. Stieber, în BPTJ, XI, 1952, p. 112–129;
- A. Griera, în BDE, XXXII, 1953, p. 135–140;
- F. Krüger, în RFE, XXXVII, 1953, p. 264–267;

- S. B. Liljegren, în SNPh, XXVI, 1953–1954, p. 170;
- C. Regamey, în „Anthropos”, XLVIII, 1953, p.1000–1002;
- M. A. Pei, în RR, XLV, 1954, p. 73–74;
- R. I. McDavid Jr., în IJAL, XXI, 1955, p. 81–83;
- Cf. și Tagliavini 1972, *passim*; 1977, *passim*, dar mai ales p. 8, 28.

Măgură „hauteur, montagne” dans l’Europe Centrale, în RomPh, III, 1949–1950, p. 117–134 (cu 11 hărți); în *Recueil*, p. 239–257; rezumatul, în „Onomastica”, II, 1948, p. 75 (vezi *supra*, 1948).

[Conferință la Universitățile de Gand – 21. 03. 1950] *Termes religieux dans les langues romanes*; în *Recueil*, p. 611–631.

[Conferință la Universitățile de Gand – 22. 03. 1950] *Les Saxons de Transylvanie*; în *Recueil*, p. 587–609.

[Conferință la Fundația Regală Universitară Carol I, Paris – 17. 11. 1950] *Influențele slave în limba română*; în Pop 1969, p. 67–76.

1951

Les problèmes de la toponymie et de l’anthroponymie roumaines, în *Troisième Congrès international de Toponymie et d’Anthroponymie, Bruxelles, 15–19 juillet 1949*, vol III. *Actes et mémoires*, Centre International d’Onomastique, Louvain, 1951, p. 87–96; în *Recueil*, p. 641–649.

Un cuvânt sfânt: Unire, în „Îndreptar”, I, 1951, nr. 2, p. 1, 3.

Martirii demnității noastre etnice, în „Îndreptar”, I, 1951, nr. 3, p. 1, 3.

Rușine, în „Îndreptar”, I, 1951, nr. 7, p. 4.

Cuvânt, în „Îndreptar”, I, 1951, nr. 8, p. 1, 3.

Orgie sau urgie națională, în „Îndreptar”, I, 1951, nr. 12, p. 1, 3.

[Conferință la Fundația Regală Universitară Carol I, Paris – 17. 11. 1950] *Influențele slave în limba română*; în Pop 1969, p. 67–76.

[Cuvântare la Fundația Regală Universitară Carol I, Paris – 01. 12. 1951] *I Decembrie 1918*; în Pop 1969, p. 92–102.

[Cuvântare la Fundația Regală Universitară Carol I, Paris – 01. 12. 1951] *I Decembrie 1918*; în Pop 1969, p. 92–102.

[Participare la VIe Congrès International de Linguistique Romane, Liège, 10-15 septembre 1951.]

1952–1960

[Editor și director al revistei] „Orbis”. Bulletin international de documentation linguistique, I–IX, 1952–1960.

Chronique du Centre [International de Dialectologie Générale], în „Orbis”, I, 1952, nr. 1, p. 311–327, nr. 2, p. 595–608; II, 1953, nr. 1, p. 279–290, nr. 2, p. 573–584; III, 1954, nr. 1, p. 370–381, nr. 2, p. 594–618; IV, 1955, nr. 1, p. 298–310, nr. 2, p. 584–606; V, 1956, nr. 1, p. 305–321, nr. 2, p. 599–612; VI, 1957,

p. 295–314, nr. 2, p. 599–610; VII, 1958, nr. 1, p. 322–339, nr. 2, p. 640–648; VIII, 1959, nr. 1, p. 303–325, nr. 2, p. 617–639; IX, 1960, nr. 1, p. 301–318, nr. 2, p. 627–629 (244 p. în total).

1952

La iotacisation dans les verbes roumains, în *Mélanges Roques*, p. 195–235 (cu 3 hărți); în *Recueil*, p. 281–315.

Recenzie:

– Teodoro Onciulescu, în *FRom*, I, 1954, nr. 2, p. 87–90.

Recherches concernant l'influence du parler des femmes dans le domaine roumain, în „Orbis”, I, 1952, p. 27–37; în *Recueil*, p. 317–325.

Nouvelle orthographe du roumain, în „La Nation Roumaine”, 01. 10. 1952; în *Recueil*, p. 15–18 (*).

Le Centre International de Dialectologie Générale, în „Orbis”, I, 1952, nr. 1, p. 7–9.

Jakob Jud (12 janvier 1882–15 juin 1952), în „Orbis”, I, 1952, nr. 2, p. 570–575.

[Conferință la Fundația Regală Universitară Carol I, Paris – 14. 01. 1952] *Limba literară și graiurile populare*; în *Pop* 1969, p. 103–122.

[Conferință la Université de Strasbourg – 27. 03. 1952] *Termes religieux dans les langues romanes*; în *Recueil*, p. 611–631.

[Conferințe la Haga, la Institut Universitaire Roumain Charles Ier de Paris și la Mission Catholique Roumaine de Paris.]

[Inițiază și participă la realizarea Programului de activitate al Comisiei pentru ancheta lingvistică (Commission d'Enquête Linguistique).]

[Participă la The Seventh International Congress of Linguists, London, 1–6 September 1952 și la Quatrième Congrès International de Sciences Onomastiques, Uppsala, 18–21 août 1952.]

1953

Atlas linguistique de la France: notes sur les cahiers de l'enquête d'Edmond Edmont, în *Studies in Romance Philology and French Literature presented to John Orr*, Manchester, 1953, p. 218–225; în *Recueil*, p. 327–332.

Préface, în *Pour un cinquantenaire scientifique. Mario Roques et les études roumaines*, Institut Universitaire Roumain Charles Ier, Paris, 1953, p. 7–9.

M. Mario Roques. Ses travaux, son enseignement, ses études, în *Pour un cinquantenaire scientifique. Mario Roques et les études roumaines*, Institut Universitaire Roumain Charles Ier, Paris, 1953, p. 19–33; [extras: **Mario Roques. Préface, ses travaux, son enseignement, ses études**], Institut Universitaire Charles Ier, Paris, 1953, 7 p.; în *Recueil*, p. 333–345.

Le Centre International de Dialectologie Générale près de l'Université Catholique de Louvain, în „Onoma”, IV, 1953, p. 56–58.

- Blajul, orașul Bărbăției Românești*, în *Calendarul Bisericii Catolice Române din Statele Unite*, Cleveland, 1953, p. 39–52.
- [Conferință la Mission Catholique Roumaine, Paris – 26. 04. 1953] *Străinătatea în poezia populară*; în *Pop* 1969, p. 123–138.
- [Conferință la întrunirea comunității catolice române, Paris – 30. 05. 1953] *Badea Cârțan în slujba unirii sufletești române și romane*; în *Pop* 1969, p. 139–165.
- [Conferințe la Collège de l'Europe libre de Strasbourg și la Institut Universitaire Roumain Charles Ier din Paris.]
- [Participare la VII Congreso Internacional de la Lingüística románica, Universidad de Barcelona, 7–10 abril de 1953.]

1954

- Encyclopédie de la Philologie Romane: Langues et dialectes de la Romania*, Louvain (Université Catholique de Louvain), Impr. Offset Dewallens, 1954–1955, 272 p. + 16 hărți; ediția a doua, 1956–1957, 276 p. + 16 hărți; ediția a treia, 1958–1959, 377 p. + 24 de hărți.
- Le Centre International de Dialectologie Générale et les sciences onomastiques*, în *Quatrième Congrès International de Sciences Onomastiques, Uppsala, 18–21 août 1952*, vol. II. *Actes et mémoires*, Uppsala, Lundequist, 1954, p. 421–425; în *Recueil*, p. 651–653.
- [Conferință la Mission Catholique Roumaine, Paris – 16. 01. 1954] *Timotei Cipariu*; în *Pop* 1969, p. 166–184.
- [Conferință la Mission Catholique Roumaine, Paris – 20. 11. 1954] *Din sufletul și frământările fraților din cele două Americi*; în *Pop* 1969, p. 185–196.
- [Conferințe la Institut Universitaire Roumain Charles Ier din Paris, la Rio de Janeiro (Brazilia) și la Ann Arbor (Michigan).]

1955

- Păstrători credincioși de datini strămoșești*, în *Calendarul Bisericii Catolice Române din Statele Unite*, Cleveland, 1955, p. 89–91.
- [Editor, în colaborare cu Giorgio Levi Della Vida, Gérard Garitte, Mgr Octave Bârlea] *Recueil Cardinal Eugène Tisserant «Ab Oriente et Occidente»*, vol. I–II, XXXII + 881 p. + 48 planșe hors-texte, CIDG, Louvain, [1955] (Travaux publiés par le CIDG 1, 2).
- Enseignements sur les méthodes d'enquêtes linguistiques*, în *RBF*, I, 1055, nr. 1, p. 85–103 (rezumat al unui curs universitar de dialectologie).
- Georges Straka*, în „Orbis”, IV, 1955, nr. 1, p. 304–307.
- Suggestion pour un programme commun de collaboration dans le domaine de la linguistique romane*, în *VII Congreso Internacional de la Lingüística románica, Universidad de Barcelona, 7–10 abril de 1953*, II. *Actas y memorias*, Abadía di San Cugat del Vallés, Barcelona, 1955, p. 871–876; în *Recueil*, p. 655–658.

- Orbis. Bulletin international de documentation linguistique, janvier 1952–juin 1955**, CIDG, Louvain [1955], 50 p. (Prospectus 1955 (1)).
- Bibliographie des questionnaires linguistiques**, Commission d'Enquête Linguistique, Louvain, 1955, 169 p. + 6 planșe (CIPL. Publications de la Commission d'Enquête linguistique 6); publicată inițial, parțial, în „Orbis”, III, 1954, p. 258–318, 548–562; cf. „Orbis”, IV, 1955, p. 308.
- Cours d'extension universitaire à l'ancienne Abbaye de San Cugat del Vallés (du 25 février au 28 avril 1956)*, în „Orbis”, IV, 1955, nr. 2, p. 547.
- Les collaborateurs du présent fascicule. Notes biographiques et aperçu de leurs travaux*, în „Orbis”, IV, 1955, nr. 1, p. 284–297, nr. 2, p. 577–583; V, 1956, nr. 1, p. 295–304, nr. 2, p. 589–598; VI, 1957, nr. 1, p. 285–294, nr. 2, p. 590–598; VII, 1958, nr. 1, p. 308–321, nr. 2, p. 628–639; VIII, 1959, nr. 1, p. 296–302, nr. 2, 602–616, IX, 1960, nr. 1, p. 287–300, nr. 2, p. 626.
- [Conferință la Mission Catholique Roumaine, Paris – 1955] *Pe drumul nemuririi. Constantin Brătianu și Iuliu Maniu*; în Pop 1969, p. 224–231.
- [Conferințe la Institut Universitaire Roumain Charles Ier de Paris, în Andorra și la San Cugat del Vallés (Spania).]
- [Participare la Cinquième Congrès International de Sciences Onomastiques (Toponymie et Anthroponymie), Salamanca 12–15 avril 1955.]

1956

- Enquête sur le langage des Roumains à l'étranger*, în „Orbis”, 1956, nr. 2, p. 604.
- Avant-propos*, în Eugène Lozovan, *Chestionar lingvistic nr. 1: Limba românilor din străinătate*, Centre d'études linguistiques et historiques roumaines près de l'Université Catholique de Louvain, Louvain, 1956, 8 p. (Questionnaire linguistique n° 1: *La langue des Roumains à l'étranger*).
- (Autor și coordonator) *Instituts de Phonétique et Archives phonographiques* [...]. Cu colaborarea a numeroși cercetători, Commission d'Enquête linguistique, Louvain, 1956, XVIII + 408 p. + 39 planșe (CIPL. Publications de la Commission d'Enquête Linguistique 7).
- Recenzii:**
 – Marcel Cohen, în BSL, LII, 1956 [1957], nr. 2, p. 16–17;
 – G. R[edar]d, în „Kratylos”, V, 1960, p. 87–88.
- [Jules Duculot], în „Orbis”, VI, 1957, nr. 2, p. 599–600.
- Père Bosch-Gimpera*, în „Orbis”, V, 1956, p. 545–549.
- [Conferință la Mission Catholique Roumaine, Paris – 24. 04. 1956] *Limba vorbită de românii de pretutindeni*; în Pop 1969, p. 197–223.
- [Conferințe la Institut Universitaire Roumain Charles Ier de Paris și la Collège de l'Europe libre de Strasbourg.]
- [Participare la VIII Congresso Internazionale di Studi Romanzi, Firenze, 3–8 aprile 1956.]

1957

Méthode et principaux types de questionnaires linguistiques, în „Bulletin de la Faculté des Lettres de Strasbourg”, XXXV, 1956–1957, nr. 5, p. 236–252; în *Recueil*, p. 347–362.

[Editor la] *Cérémonie de la Remise du Recueil Cardinal Eugène Tisserant. Le lundi 28 novembre 1955*, CIDG, Louvain, 1957, 75 p. + 11 planșe hors-texte (Travaux publiés par le CIDG 3).

Mgr Antoine Griera. Notice biographique et bibliographique, et doctorat honoris causa (Louvain), Louvain, 1957, 54 p. + 2 planșe (CIDG. Biographies et conférences 8); reluată, cu completări, în „Onoma”, XII, 1966–1967 (apărut în 1969), p. 193–201; reluată, independent, în colecția Publicaciones del Instituto Internacional de Cultura Románica (cf. BDE, XXXVIII, 1962, p. 158).

Alf Axelsson Sommerfelt. Notice biographique et bibliographique, Louvain, 1957, 22 p. [p. 10–21 cuprind *Le problème de la langue en Norvège*, de Alf Axelsson Sommerfelt] (CIDG. Biographies et conférences 3).

Hugo Moser. Notice biographique et bibliographique et résumé de sa conférence sur Volks-, Umgangs- und Hochsprache im heutigen Deutsch, Louvain, 1957, 10 p. (CIDG. Biographies et conférences 4).

Christine Mohrmann. Notice biographique et bibliographique, Louvain, 1957, 22 p. (CIDG. Biographies et conférences 5).

Henri Joseph van de Wijer. Notice biographique et bibliographique, et doctorat honoris causa (Salamanque), Louvain, 1957, 56 p. + 6 planșe (CIDG. Biographies et conférences 6).

Hans Rheinfelder. Notice biographique et bibliographique, publiée à l'occasion de ses conférences en Amérique Latine, Louvain, 1957, 10 p. (CIDG. Biographies et conférences 9).

Jules Gilliéron et Mario Roques. Souvenirs, în „Orbis”, VI, 1957, nr. 1, p. 7–10.

Th. Capidan (15 avril 1879–1er septembre 1953), în „Orbis”, VI, 1957, nr. 2, p. 584–586.

[Conferință la Bruxelles – 01. 12. 1957] *1 Decembrie 1918*; în Pop 1969, p. 232–235.

1958

(În colaborare cu Rodica Doina Pop) *Premier répertoire des Instituts et des Sociétés de linguistique du monde [...]*. Cu colaborarea a 196 de cercetători, Commission d'Enquête Linguistique, Louvain, 1958, 294 p. + 11 planșe (2 hors-texte) (CIPL. Publications de la Commission d'Enquête linguistique 8) (vezi și „Orbis”, VII, 1968, p. 326–335).

Atlas linguistique roumain. Méthode, publication et interprétation de cartes, în „Orbis”, VII, 1958, nr. 1, p. 15–39 + 6 hărți; în *Recueil*, p. 363–385.

Atlas linguistique roumain: une question directe pour un mot en agonie. Analyse de la carte n° 43 vintre „ventre”, în „Orbis”, VII, 1958, nr. 2, p. 428–440 (cu 3 hărți); în *Recueil*, p. 387–398.

- L'Atlas linguistique du Brésil et l'onomastique*, în *Cinquième Congrès International de Sciences Onomastiques (Toponymie et Anthroponymie)*, Salamanca 12–15 avril 1955, vol. II. *Actes et mémoires*, Salamanca, 1958, p. 4 și urm.; în *Recueil*, p. 659–666.
- Jaroslav Bohdan Rudnycky. Notice biographique et bibliographique et résumé de ses communications Recherches dialectologiques en Amérique du Nord et Enquêtes linguistiques envisagées en 1933**, Louvain, 1958, 27 p. (CIDG. Biographies et conférences 13).
- Yves Auger, în „Orbis”, VII, 1958, nr. 1, p. 273–277.
- Walter Mitzka. *Soixante-dixième anniversaire (27 février 1958)*, în „Orbis”, VII, 1958, nr. 1, p. 291–292.
- Ștefan Pașca (20 mars 1901–20 février 1957), în „Orbis”, VII, 1958, nr. 1, p. 300–303; reluat în „Onoma”, VIII, 1958–1959, nr. 2 (apărut în 1961), p. 506–507.
- Emil Panaitescu (11 février 1885–20 février 1958), în „Orbis”, VII, 1958, nr. 2, p. 613–620.

1959

- (În colaborare cu Rodica Doina Pop) **Jules Gilliéron, vie, enseignement, élèves, œuvres, souvenirs**. Préface par Pierre Chantraine [...], CIDG, Louvain, 1959, VIII + 193 [–200] p. + 4 planșe hors-texte (Travaux publiés par le CIDG 4) (p. 147–193 au fost publicate anterior în „Orbis”, VI, 1957, p. 7–47).
- Recenzii:**
 – G. Gougenheim, în BSL, LV, 1960, nr. 2, p. 158;
 – B. Foster, în „Erasmus”, XIV, 1961, p. 729–731.
- Atlas linguistique roumain: pantex et follis en roumain et dans les langues romanes*, în „Orbis”, VIII, 1959, nr. 1, p. 109–129 (cu 4 hărți hors-texte); în *Recueil*, p. 399–417.
- Atlas linguistique roumain. Les termes „os” et „miroir” dans les parlers roumains d’après mes enquêtes sur place (1930–1937)*, în RLiR, XXIII, 1959, nr. 91–92, p. 261–269 (cu 2 hărți); în *Recueil*, p. 419–426.
- Premier Congrès international de dialectologie générale (Louvain, du 21 au 25 août; Bruxelles, les 26 et 27 août 1960)*. [...] *Première circulaire du Congrès International de Dialectologie générale et Rapport sur l’activité linguistique du Centre du 1er janvier 1952 au 1er juin 1959*, CIDG, Louvain, 1959, 122 p. + 10 planșe (CIDG. Biographies et conférences 16).
- Ion Breazu (4 avril 1901–11 mai 1958), în „Orbis”, VIII, 1959, nr. 1, p. 276–285.
- Rapport de voyages des licenciés [4] et des étudiants [7]*, Louvain, 1959 (CIDG. Biographies et conférences 15).
- [Participare la IX Congresso Internacional de Linguística Românica, Universidade de Lisboa, 31 de mars–4 de abril 1959.]

1960

- (În colaborare cu Rodica Doina Pop) *Atlas linguistiques européens*. Première partie: **Domaine roman. Répertoire systématique des cartes: A–B**. Préface par Alf Sommerfelt [...], Commission d'Enquête Linguistique, Louvain, 1960, 170 p. + 33 de planșe, din care 2 hors-texte (CIPL. Publications de la Commission d'Enquête Linguistique 9).
- (În colaborare cu Rodica Doina Pop) *Encyclopédie linguistique. Membres du Premier Congrès international de dialectologie générale (Louvain – Bruxelles 1960)*, CIDG, Louvain, 1960, 238 [–244] p. + 250 de portrete, din care 2 hors-texte (Travaux publiés par le CIDG 6).
- Willem A. Grootaers. Notice biographique et bibliographique et résumés de ses conférences: Quelques réflexions sur les méthodes en usage dans la géographie linguistique, et Un Atlas régional en préparation au Japon**, CIDG, Louvain, 1960, 16 [–22] p. (CIDG. Biographies et conférences 19) (cu portret).
- Elémér von Schwartz. À l'occasion de son soixante-dixième anniversaire*, în „Orbis”, IX, 1960, nr. 1, p. 263–280 (și *Bibliographie*, cu portret).
- Premier Congrès international de dialectologie générale (Louvain, du 21 au 25 août; Bruxelles, les 26 et 27 août 1960) [...]. Troisième circulaire du Congrès International de Dialectologie Générale**, Louvain, 1960, 27 p. (CIDG. Biographies et conférences 20).
- Premier Congrès international de dialectologie générale (Louvain, du 21 au 25 août; Bruxelles, les 26 et 27 août 1960) [...]. Programme, renseignements, résumés des communications et adresses des Congressistes**, CIDG, Louvain 1960, 152 p. + 10 ilustrații (CIDG. Biographies et conférences 21).
- Premier Congrès international de dialectologie générale (Louvain, du 21 au 25 août; Bruxelles, les 26 et 27 août 1960) [...]. Comité exécutif du programme du Congrès**, CIDG, Louvain, 1960, 18 p. (CIDG. Biographies et conférences 23) (cu ilustrații).
- Premier Congrès international de dialectologie générale (Louvain, du 21 au 25 août; Bruxelles, les 26 et 27 août 1960) [...]. Allocutions prononcées à la séance d'ouverture du Congrès**, CIDG, Louvain, 1960, 42 p. (CIDG. Biographies et conférences 22); în *Recueil*, p. 675–676.
- Premier Congrès international de dialectologie générale (Louvain, du 21 au 25 août; Bruxelles, les 26 et 27 août 1960) [...]. Allocutions prononcées à la séance de clôture du Congrès**, CIDG, Louvain, 1960, 36 p. (CIDG. Biographies et conférences 24); în *Recueil*, p. 677–678.

1962

- Atlas linguistique roumain en couleurs*, tome I. **Terminologie du corps humain. Cartes 1 à 104**. Préface et introduction par Rodica Doina Pop, Éditions Duculot, Gembloux, [1962], 31 p. + 104 h.

Recenzie:

– G. Gougenheim, în BSL, LIX, 1964, nr. 2, p. 131.

La première Encyclopédie Linguistique, în BF, XX, 1961. *Actas do IX Congresso Internacional de Linguística Românica (Universidade de Lisboa, 31 de Março–4 de Abril 1959)*, vol. III, Centro de Estudos Filológicos, Lisboa, 1962, p. 141–149; în *Recueil*, p. 667–674.

1964

Communications et rapports du Premier Congrès international de dialectologie générale (Louvain du 21 au 25 août, Bruxelles, les 26 et 27 août 1960), organisé par Sever Pop, publiés par A. J. Van Windekens. Première partie. *Introduction; linguistique générale; dialectologie*; deuxième partie. *Atlas et géographie linguistiques*, CIDG, Louvain, 1964, XXXVII + 348 p., VI + 163 p., cu hărți și ilustrații; troisième partie. *Phonétique; contact de langues et emprunts lexicaux; problèmes linguistiques*, 1965, 294 p.; quatrième partie. *Rapports sur les activités linguistiques et dialectologiques*, 1965, 308 p. (Travaux publiés par le CIDG 7, 8, 9, 10).

1966

Recueil posthume de linguistique et dialectologie, Societatea Academică Română, Roma, 1966, 698 p. (Acta Philologica IV).

Recenzii:

- Maria Teresa Atzori, în „Orbis”, XVI, 1967, p. 594–595;
- Mircea Popescu, în AION – R, X, 1968, p. 183–185;
- Valeriu Rusu, în SCL, XIX, 1968, nr. 4, p. 430–433;
- Victor Buescu, *Opera postumă a lui Sever Pop*, în RSR, 8, 1969, p. 171–172.

1969

Limba română, romanitate, românism. Publicație postumă. Ediție de Alexandra Sever Pop, Gembloux, Éditions J. Duculot, 1969, IX + 246 p.

Recenzii:

- Klaus Heitmann, în „Südost-Forschungen”, XXXII, 1973, p. 563–564 (*).
- Mircea Popescu, „Românismul” lui Sever Pop, în RSR, 9, 1970, p. 161–162.

1989

Chestionarul Atlasului lingvistic român I, elaborat, în cadrul Muzeului Limbii Române, sub conducerea lui Sextil Pușcariu, de Sever Pop și editat, în cadrul Institutului de Lingvistică și Istorie Literară, de Doina Grecu, I. Mării, Rodica Orza, S. Vlad. Coordonator: I. Mării, Cluj, 1989, 150 p. (multigrafat).

1995

[5 scrisori: 1 din 1948 și 4 din 1958, în] Mircea Popa, *Sever Pop în corespondență cu Romulus Todoran*, în LL, XL, 1995, nr. 1, p. 108–115.

2000

[64 de scrisori din perioada 1946–1954, în] *O radiografie a exilului românesc. Corespondență emisă și primită de Grigore Nandriș 1946–1967*. Ediție îngrijită și prefațată de I. Opreșan, București, Editura Vestala, 2000, p. 279–347.

*

Alte colaborări (greu databile):

[Colaborare la primele lucrări pentru] *Atlasul lingvistic mediteranean și Dicționarul cuvintelor mediteranene* (cf. Mirko Deanović, *Per un atlante e un dizionario etimologico delle voci mediterranee*, în „Vox Romanica”, III, 1938, nr. 2, p. 315–320; despre S. Pop, cf. p. 318 și 320).

[Colaborare la realizarea unui] Chestionar al Atlasului lingvistic al Albaniei (cf. E. Çabey, *Questionnaire de l'Atlas linguistique de l'Albanie*, vol. I–V, Grottaferrata, 1943 (*)).

[Colaborare la lucrările preliminare pentru] Atlasul lingvistic al Portugaliei (cf. Manuel de Paiva Boléo, *L'Atlas linguistique du Portugal* (*)).

Despre Sever Pop

În *Marea Enciclopedie Sovietică (Boļšaja Sovetskaja Enĭklopedija*, vol. XXXVIII, 1955, p. 363), despre Sever Pop se spune că „s-a plasat pe o poziție reacționară extremă, aderând la ideologia imperialismului și catolicismului” (*) (cf. *Recueil...*, p. 11).

*

Rodica Doina Pop, *Sever Pop. Notice biographique et bibliographique*, CIDG, Louvain, 1956, 10 p. (CIDG. Biographies et conférences 1).

*

„Orbis”, X, 1961, p. I–XVI (cu portret). Cuprinde:

Rodica Doina Pop, Georges Straka, *Principales dates biographiques et publications*, p. I–VII.

Hommage à la mémoire de Sever Pop, p. IX–XIV: Mgr H. van Waeyenbergh (*Une dette de gratitude à payer*, p. IX–X); Alf Sommerfelt (fără titlu, p. XI); Pierre Gardette (fără titlu, p. XII–XIV); Willem A. Grootaers (fără titlu, p. XV–XVI); și extras, Gembloux, Duculot, 16 p.

- Radu Flora, *Sever Pop (27. VII. 1901–17. II. 1961)*, în „Zbornik”, III, 1960 (apărut în 1961), p. 202–204.
- He served his nation*, în *Calendarul Bisericii Catolice Române din Statele Unite*, Cleveland, 1961.
- Le Comité de Rédaction, *À la mémoire de Monsieur le Professeur Sever Pop*, în „Annales de sciences économiques appliquées”, XIX, 1961, nr. 1, p. 1–4.
- J. Cardijn, *Sever Pop (1901–1961)*, în RPF, XI, 1961 (apărut în 1962), nr. 2, p. 644–649.
- P. Ciureanu, în BILEG, 1961 (*).
- Mirko Deanović, *Sever Pop (1901–1961)*, în BALM, 1961, p. 213–214.
- Vicente García de Diego, *Sever Pop*, în RDTP, XVII, 1961, nr. 1–2, p. 231–233.
- Demetrius J. Georgacas, *Sever Pop*, în „Names”, IX, 1961, p. 147.
- [A. Griera], *Sever Pop*, în BDE, tercera época, XXXVI, 1960 (apărut în 1961), p. 71–72.
- Mgr A. Griera, *En el umbral de la inmortalidad*, în „El Correo catalán”, 1961 (*); BDE, 1962.
- Lauri Hakulinen, *Sever Pop*, în „Virittäjä”, 1961, p. 316 (*).
- S. Heinimann, *Sever Pop*, în „Vox Romanica” XX, 1961, p. 101–104.
- Luis Jaime Cisneros, în „El Comercio”, Lima, 1961 (*).
- H. L. P.[lomteux], *In memoriam Sever Pop*, în „De Standaard” (Brussel), XXXVIII, nr. 56–57, 25–26 febr. 1961, p. 8 (vezi și anunțul, nesemnat, al morții sale: *Prof. Sever Pop, overleden. Bekend dialectoloog van Leuvense universiteit*, în nr. 49–50, 18–19 februarie 1961).
- Hans Rheinfelder, *Sever Pop (1901–1961)*, în „Onoma”, VIII, 1958–1959 (apărut în 1961), p. 435–437 (în limba germană; cu portret); în Fondul Sever Pop (Archives FP XIII 1–31 UCL) de la Universitatea din Louvain-la-Neuve se păstrează și o dactilogramă a traducerii în franceză a acestui necrolog.
- Georges Straka, [Sever Pop], în RLiR, XXV, 1961, nr. 97–98, p. 212–214.
- [Nesemnat], *Sever Pop*, în „La Nation Roumaine”, 1961, nr. 24, febr., p. 3 (*).

*

„Orbis” XI, 1962, nr. 1, 2. *Mélanges de linguistique et de dialectologie dédiés à la mémoire de Sever Pop*, 634 p. (cu 44 de colaboratori din toată lumea, în afara României).

*

I. G. Dimitriu, *In memoriam Sever Pop*, în „Orbis”, XII, 1963, nr. 2, p. 584–586.

I. G. Dimitriu, *In memoriam*, în RSR, 2, 1963, p. 150–152.

*

Ioan Guția, *Închinare lui Sever Pop*, în RSR, 4, 1965, p. 146–148.

*

[Nesemnăt], *In memoriam Sever Pop*, în „Cuvântul în exil”, 1966, nr. 44–45, ian.–febr., p. 2 (*).

Hans Rheinfelder, *Introduction*, în Sever Pop, *Recueil posthume de linguistique et dialectologie*, Roma, 1966, p. IX–X.

*

Teodor Onciulescu, *Sever Pop (1901–1961)*, în „Bună Vestire”, X, 1971, nr. 4, oct.–dec., p. 6–13.

*

E.[ugen] L.[ozovan], *Omenia lui Sever Pop*, în „Stindardul”, 1972, nr. 117, ian.–mar., p. 2 (*).

Inclus în *Mic dicționar enciclopedic român*, București, Editura Enciclopedică Română, 1972, p. 1508, apoi în edițiile următoare (cf. ediția a treia, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1986, p. 1343).

*

Virgil Ierunca, *Amintirea lui Sever Pop*, în „Limite”, 1973, nr. 14, dec., p. 3–4 (*).

*

Teodor Tanco, *Sever Pop: ni fleurs, ni couronnes*, în idem, *Virtus Romana Rediviva*, vol. II. *Urme peste veacuri*, Bistrița, 1974, p. 302–304; cf. și p. 286–289.

L.[aetitia] E. T.[urdeanu]-C.[artojan], *In memoriam Severi Pop*, în „Revue des études roumaines”, XIII–XIV, 1974, p. 205–210; reluat, cu titlul *In memoriam Sever Pop*, în Emil Turdeanu, Laetitia Turdeanu-Cartojan, *Studii și articole literare. Scrieri din țară și din exil*, publicate cu o postfață și note complementare de Mircea Angheliescu, București, Editura Minerva, 1995, p. 240–247.

*

Inclus în DLFR, 1978, p. 205–206.

*

Romulus Todoran, *Activitatea lingvistică a lui Sever Pop* (I), în CL, XXIII, 1978, nr. 2, p. 157–169; (II), în CL, XXIV, 1979, nr. 1, p. 5–15; (III), în CL, XXIV, 1979, nr. 2, p. 159–169; în Todoran 1984, p. 182–219.

*

Alexandra Sever Pop, *Sever Pop, sa vie et moments de l'histoire de l'Atlas linguistique roumain sine ira et studio*, [Gembloux, J. Duculot], 1980, 542 p.

Recenzie:

– Mariana Cristina Macarevici, în AUI, XXXI, 1985, p. 85–86.

*

Nicolas Timiras, *Sever Pop (1901–1961) and his spiritual ties with the Romanian Americans*, în „Orbis”, XXX, 1981, nr. 1–2, p. 276–280.

*

Gh. Bulgăr, *Amintirea lui Sever Pop*, în „Steaua”, XXXV, 1984, nr. 11, p. 33.

*

Giovanna Massariello Marzagora, *L'opera di Sever Pop nel campo della dialettologia romanza*, în Quaderni di Acme, VII, 1986. *Contributi di orientalistica, glottologia e dialettologia*, p. 175–184.

*

G. Istrate, *Un mare dialectolog: Sever Pop*, în „Literatorul”, II, 1992, nr. 36, p. 10; cf. și idem, *Studii și portrete*, vol. I, Iași, Editura Cronica, 2001, p. 178–180).
Florica Coruțiu, *Sever Pop – lingvist de renume european*. Lucrare pentru obținerea gradului didactic I, susținută la Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, 1992.

*

Grigore Găzdac, *Sever Pop. Autoportret într-o scrisoare*, în „Tribuna ideilor”, I, 1993, nr. 2, p. 1, 3.

Grigore Găzdac, *Sever Pop. Mărturii din scrisori*, în „Tribuna ideilor”, I, 1993, nr. 3, p. 1, 2.

*

Glanville Price, *Pop, Sever (1901–1961)*, în Ron E. Asher, J. M. Y. Simpson (eds.), *The Encyclopedia of Language and Linguistics*, vol. VI, Oxford, Pergamon Press, 1994, p. 3228–3229.

Elena Comșulea, *Ancheta dialectală prin corespondenți în viziunea lui Sever Pop. Chestionarele Muzeului Limbii Române*. Comunicare la sesiunea dedicată împlinirii a 75 de ani de la înființarea Muzeului Limbii Române, Cluj-Napoca, 25–27 octombrie 1994.

[Alexandra Sever Pop, *Sever Pop, sa vie [...]*, câteva pagini traduse, sub titlul] *In memoriam Sever Pop. Viața sa*, în „Tribuna ideilor”, II, 1994, nr. 1 (5), p. 1, 8.

*

Mircea Popa, *Sever Pop în corespondență cu Romulus Todoran*, în LL, XL, 1995, nr. 1, p. 108–115.

Stelian Dumistrăcel, *Sever Pop. Spațiul regăsirii de sine*, în „Limba română” (Chișinău), V, 1995, nr. 6, p. 76–79.

*

Gavril Istrate, *Sever Pop*, în idem, *Studiul limbii române în concepția unor învățați năsăudeni*, în SCE, II [?] [**], 1996, p. 249–256.

Pierre Swiggers, *Sever Pop*, în Harro Stammerjohann (ed.), *Lexicon grammaticorum*, Tübingen, Max Niemeyer, 1996, p. 742–743.

Nicolae Trifoiu, *Profilul intelectual și moral al unui savant român de renume mondial: Sever Pop (1901–1961). 95 de ani de la naștere și 35 de ani de la moarte* [partea I], în „Adevărul de Cluj”, VII, 1996, nr. 1 764, 5 septembrie, p. 5; [partea a II-]] în nr. 1 765, 6 septembrie, p. 5; republicat în idem, *Pagini literare. Amintiri și evocări*, Cluj, Editura Napoca Star, 2001, p. 64–67.

*

Barbu Bălan, *Zilele ilvene*, în SCE, III, p. 79–80.

Luminița Botoșineanu, *Acasă la Sever Pop*, în „Revista română”, III, 1997, nr. 2, p. 9.

Maria Candale, *Amintiri despre fratele meu*, în SCE, III, p. 13–16.

Elena Comșulea, *Sever Pop – culegător și interpret al lexicului popular*, în SCE, III, p. 37–39.

Elena Comșulea, *Amintiri despre Sever Pop. Din arhiva Muzeului Limbii Române. Comunicare la întâlnirea dedicată lui Sever Pop de la Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu” din Cluj–Napoca al Academiei Române*, 5 iunie 1997.

Florica Coruțiu, *Sever Pop – Familia, copilăria, prima învățătură*, în SCE, III, p. 5–12.

Ana Cristureanu, Al. Cristureanu, *Sever Pop, profesor și îndrumător științific*, în SCE, III, p. 51–54.

Grigore Găzdac, *Sever Pop – autoportret într-o scrisoare*, în SCE, III, p. 61–64.

Alexandru Husar, *Sever Pop – academician*, în SCE, III, p. 77–78.

Gavril Istrate, *Un mare dialectolog: Sever Pop*, în SCE, III, p. 75–76.

Eugène van Itterbeek, *Sever Pop – profesorul și omul*, în SCE, III, p. 33–36.

Ironim Marțian, *Activitatea lui Sever Pop la Năsăud și Cluj*, în SCE, III, p. 27–32.

Gheorghe Pleș, *Profesorii lui Sever Pop*, în SCE, III p. 21–26.

- Maria Ruști, *Sever Pop – viața și activitatea*, în SCE, III, p. 17–20.
- Ioanela Alis Seni, *Activitatea lingvistului Sever Pop în Louvain – Belgia*, în SCE, III, p. 45–50.
- Nicolae Trifoiu, *Scrisorile lui Sever Pop trimise din străinătate mamei sale la Poiana Ilvei*, în SCE, III, p. 65–70 (comentarii cu citate din perioada 1957–1959).
- Virgil Ureche, *Reîntoarcerea operelor lui Sever Pop în satul copilăriei*, în SCE, III, p. 71–74.
- Virgil Ureche, Octavian Bora, *Atlasul lingvistic român – un monument încă nefinalizat*, în SCE, III, p. 55–60.
- Sever Ursă, *Graii ilvean – substratul operei lui Sever Pop*, în SCE, III, p. 41–44.

*

- Elena Comșulea, *Din istoricul culegerii materialului dialectal. Sever Pop*, în DR serie nouă, III–IV, 1998–1999, p. 111–116.

*

- Christophe Brasoli, *L'„Atlas linguistique roumain” de Sever Pop et Emil Petrovici: une contribution essentielle à la dialectologie romane*, în StUBB, XLVI, 2001, fasc. 3, p. 37–48.
- Marian Popa, *Istoria literaturii române de azi pe mâine*, Fundația Luceafărul, București, 2001, p. 193, 762, 766; ediția a doua, București, Editura Semne, 2009, p. 170, 686, 689.
- N. Trifoiu, *Aniversări și comemorări recuperate pentru clujeni. Centenarul nașterii savantului Sever Pop*, în idem, *Pagini literare. Amintiri și evocări*, Cluj, Editura Napoca Star, 2001, p. 76–78.

*

- Ofilat Varvari, *Sever Pop (1901–1961)*, în idem, *Comuna Poiana Ilvei până la începutul mileniului trei. Pagini de monografie*, Cluj-Napoca, Editura Napoca Star, 2004, p. 561–563; cf. și p. 339 (arborele genealogic al familiei Pop) și 342.
- Ofilat Varvari, *În loc de o aniversare și o comemorare*, în idem, *Comuna Poiana Ilvei până la începutul mileniului trei. Pagini de monografie*, Cluj-Napoca, 2004, Editura Napoca Star, p. 563–566.
- Inclus în *Dicționar enciclopedic*, vol. V, București, Editura Enciclopedică, 2004, p. 435.

*

- Eugène Van Itterbeek, *Sever Pop, un linguiste du pays de Brâncuși*, în idem, *Journal roumain*, Hermannstadt/Sibiu – Leuven, Editura hora – Le Sept Dormants, 2006, p. 166–176 (Cahiers de Louvain. Série européenne. Numéro 166. Collection „Les Sept Dormants”. Numéro 12).

Pierre Swiggers, *Sever Pop*, în Harro Stammerjohann (ed.), *Lexicon grammaticorum* [ediția a doua], vol. II, Tübingen, Max Niemeyer, 2006, p. 1192–1193.

Pierre Swiggers, *Sever Pop*, în Keith Brown (ed.), *Encyclopedia of Language and Linguistics*, vol. IX, London – New York, Elsevier, 2006, p. 753-754.

*

Anton Goția, *Sever Pop – schită de portret spiritual*, în „Steaua”, LVIII, 2007, nr. 10-11, p. 69-70 [scrisori către Giandomenico Serra, comentate].

*

Gabriela Lucreția Dâncu, *108 ani de la nașterea lui Sever Pop, produs al comunității rurale grănicerești din Poiana Ilvei*, în „Răsunetul”, sâmbătă, 25 iulie 2009 (*).

*

Sever Ursă, *Sever Pop (1901–1961) – lingvist de renume european*, în SCE, XV, 2010, p. 339–342.

*

Gabriela Dâncu, *Lingvistul Sever Pop – 50 de ani de eternitate*, în „Răsunetul”, joi, 17 februarie 2011 (*).

Stelian Dumistrăcel, *Aminirea unui savant*, în „Ziarul Lumina.ro” (on-line), 5 octombrie 2011 [cu promisiunea unei continuări într-un număr viitor].

*

Sever Ieronim Pop, de la Școlala Generală din Ciuci, jud. Mureș, și Ioana Dochia, de la Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava, elaborează teze de doctorat despre Sever Pop.

SIGLE ȘI ABREVIERI

Acme = „Annali della Facoltà di Lettere e Filosofia dell’Università di Milano”, Cisalpino-Goliardica, Milano, 1948 și urm.

„Aevum”. Rassegna di scienze filologiche, linguistiche e storiche, Milano, 1927 și urm.

AGI = „Archivio glottologico italiano”, Firenze, 1873 și urm.

AION – R = „Annali del Istituto Universitario Orientale di Napoli”, Sezione romanza, 1959 și urm.

ALA = „Adevărul literar (și artistic)”. Supliment al ziarului „Adevărul”, 1920-1939.

ALR I = *Atlasul lingvistic român*. Partea I, de Sever Pop, vol. I. *Părțile corpului omenesc și boalele lui*, Muzeul Limbei Române, Cluj, 1938; vol. II. *Familia, nașterea, botezul, copilăria, nunta, moartea*, Muzeul Limbei Române – Otto Harrassowitz, Sibiu – Leipzig, 1942.

- ALR II = *Atlasul lingvistic român*. Partea II, de Emil Petrovici, vol. I. A. *Corpul omenesc, boale (și termeni înrudiți)*. B. *Familia, nașterea, copilăria, nunta, moartea, viața religioasă, sărbători*. C. *Casa, acareturile, curtea, focul, mobilierul, vase, scule*, Muzeul Limbei Române – Otto Harrassowitz, Sibiu – Leipzig, 1940.
- ALRM I = *Micul Atlas lingvistic român*. Partea I, de Sever Pop, vol. I. *Părțile corpului omenesc și boalele lui*, Muzeul Limbei Române, Cluj, 1938; vol. II. *Familia, nașterea, botezul, copilăria, nunta, moartea*, Muzeul Limbei Române – Otto Harrassowitz, Sibiu – Leipzig, 1942.
- ALRM II = *Micul Atlas lingvistic român*. Partea II, de Emil Petrovici, vol. I. A. *Corpul omenesc, boale (și termeni înrudiți)*. B. *Familia, nașterea, copilăria, nunta, moartea, viața religioasă, sărbători*. C. *Casa, acareturile, curtea, focul, mobilierul, vase, scule*, Muzeul Limbei Române – Otto Harrassowitz, Sibiu – Leipzig, 1940.
- „Annales de sciences économiques appliquées”, Louvain – Louvain-la-Neuve, 1947–1983.
- „Anthropos”. Revue internationale d’ethnologie et de linguistique. Internationale Zeitschrift für Völker- und Sprachenkunde, Fribourg (Elveția), 1906 și urm.
- „Antiquitas”. Rivista trimestriale di antichità classica, Salerno, 1946–1956.
- „Archivum Romanicum”. Nuova rivista di filologia romanza, Firenze, 1917-1942.
- „Archiv für vergleichende Phonetik”. Organ des deutschen Spracharchivs und der Gesellschaft für Phonetik, Berlin, I, 1937 și urm.
- ArchL = „Archivum linguisticum”. A Review of Comparative and General Linguistics, Glasgow, 1949 și urm.
- „Arhiva” = „Arhiva Societății Științifice și Literare din Iași”, 1889-1916 și 1921-1940.
- „Arhivele Olteniei”. Craiova, 1922 și urm.
- ASNS = „Archiv für das Studium der neueren Sprachen”, Braunschweig – Berlin, 1846 și urm.
- AUI = „Analele științifice ale Universității «Al. I. Cuza» din Iași”, Iași, 1955 și urm.
- „Balcania”, București, 1938 și urm.
- BALM = „Bollettino dell’Atlante Linguistico Mediterraneo”, Istituto per la Collaborazione Culturale Venezia – Roma, 1959 și urm.
- BDE = „Boletín de dialectología española”, tercera época, Abadía de San Cugat del Vallés, Barcelona, I, 1941 și urm.
- BF = „Boletim de filologia”, Centro de Estudos Filológicos, Lisboa, 1932 și urm.
- BFUCh = „Boletín de Filología”, Santiago de Chile, 1934 și urm.
- Bibliografia LR = Bibliografia românească de lingvistică din LR.*
- Bibliographie linguistique = Bibliographie linguistique [...]. Linguistic Bibliography [...]. Linguistische Bibliographie [...]*, 1939 și urm., Dordrecht – Boston – London, Kluwer Academic Publishers, 1949 și urm.
- BILEG = „Bollettino dell’Istituto di Lingue Estere”, Università degli Studi di Genova, Facoltà di Economia e Commercio, Genova, 1961 și urm.
- BL = „Bulletin linguistique”, București – Copenhagen, I–XVI, 1933-1948.
- BPh, Bul. Ph. = „Buletinul Institutului de Filologie Română «Alexandru Philippide»”, Iași, 1934 și urm.
- BPTJ = „Biuletyn Polskiego Towarzystwa Językownawczego. Bulletin de la Société Polonaise de Linguistique”, Cracovia, 1927 și urm.
- BSL = „Bulletin de la Société de Linguistique de Paris”, Paris, 1869 și urm.
- Bul. Ph., v. BPh.
- „Bună Vestire”. Organ de zidire creștină, Roma, I, 1962.
- CIDG = Centre International de Dialectologie Générale (Université Catholique de Louvain).
- CIPL = Comité International Permanent des Linguistes, înființat în 1929 de A. Meillet.
- CL = „Cercetări de lingvistică”, Cluj, I, 1956–XXXVIII, 1993; începând cu 1994, CL este continuată de noua serie a „Dacoromaniei”.
- Cult. Neol. = „Cultura Neolatina”, Roma, 1941 și urm.
- „Cuvântul în exil”, Freising b. München (Germania), 1962–1967.
- DBR = „Les dialectes belgo-romans”, Bruxelles – Liège, 1937-1969.

- DLFR = Jana Balacciu, Rodica Chiriacescu, *Dicționar de lingviști și filologi români*, București, Editura Albatros, 1978.
- DR, DR – Freiburg, DR s.n. = „Dacoromania”. Buletinul Muzeului Limbii Române, Cluj, I, 1920-1921 (apărut în 1921); II, 1921-1922 (apărut în 1922); III, 1922-1923 (apărut în 1924); IV, 1924-1926. Partea 1. *Studii*. Partea 2. *Etimologii. Articole mărunte. Dări de seamă. Cronică. Raport anual. Indice* (apărute în 1927); V, 1927-1928 (apărut în 1929); VI, 1929-1930 (apărut în 1931); VII, 1931-1933 (apărut în 1934); VIII, 1934-1935 (apărut în 1936); IX, 1936-1938 (apărut în 1938); X, partea I (apărută în 1941) și II (apărută în 1943); XI (apărut în 1948). O nouă revistă „Dacoromania”, care se revendică direct din cea clujeană, au publicat Paul Miron și Elsa Lüder, la Freiburg i. Br. (Germania): „Dacoromania. Jahrbuch für östliche Latinität” (I-VIII, 1973-1991). Începând cu anul 1994, apare, la Cluj, la Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”, seria nouă a „Dacoromaniei” (până acum au apărut: în 1999, volumele I, pe anii 1994-1995, II, pe anii 1996-1997 și III-IV, pe anii 1998-1999; apoi, V-VI, 2000-2001; VII-VIII, 2002-2003; IX-X, 2004-2005; XI-XII, 2006-2007; XIII, 2008, nr. 1, 2; XIV, 2009, nr. 1, 2; XV, 2010, nr. 1, 2).
- EISz = „Erdélyi irodalmi szemle”, Cluj, 1924–1929.
- „El Correo catalán”, Barcelona, 1876–1985.
- ER = „Estudis romànics”, Barcelona, 1947-1948 și urm.
- „Erasmus”, Darmstadt, 1947 și urm.
- „Filología”, Buenos Aires, 1949 și urm.
- FM = „Le français moderne”, Paris, 1933 și urm.
- G = „Gândirea”, Cluj, 1921–1944.
- FRom = „Filologia romanza”, Torino, 1954 și urm.
- GR = „Gând românesc”. Revistă de cultură editată de Astra, Cluj, 1933-1940.
- „Geopolitica și geoistoria”. Revistă română pentru sud-estul european, București, I, 1941, II, 1942, III, 1944 (Societatea Română de Statistică).
- GS = „Grai și suflet”. Revista Institutului de Filologie și Folklor, publicată de Ovid Densusianu, București, I-VII, 1923-1937.
- IJAL = „International Journal of American Linguistics”, The University of Chicago Press, 1917 și urm.
- „Îndreptar”, München, decembrie 1950–octombrie 1953.
- JslF = „Južnoslovenski Filolog”, Belgrad, 1913 și urm.
- KL = „Korrespondenzblatt des Vereins für siebenbürgische Landeskunde”. Herausgegeben von Dr. Rudolf Spek, Hermannstadt (Sibiu), 1877 și urm.
- „La Nation Roumaine”. Bulletin d’informations du Conseil des partis politiques roumains [...], Paris, 1948–1973.
- „Language”. Journal of the Linguistic Society of America, Baltimore, 1958 și urm.
- LB = „Leuvense Bijdragen”. Tijdschrift voor moderne filologie, Leuven, 1896 și urm.
- LGRPh = „Literaturblatt für germanische und romanische Philologie”, Leipzig, 1880 și urm.
- „Limite”, Paris, 1969–1986.
- „Literatorul”, serie nouă, București, 1991 și urm. (în 2010 ajunsese la anul V).
- LR = „Limba română”, București, 1952 și urm.
- Manolescu 2010 = Florin Manolescu, *Enciclopedia exilului literar românesc 1945–1989. Scriitori, reviste, instituții, organizații*. Ediția a doua revizuită și adăugită, București, Editura Compania, 2010.
- Mélanges Roques* = *Mélanges de linguistique et littérature romanes offerts à Mario Roques*, vol. III, Paris, Didier, 1952.
- Memoriu* = Sever Pop, *Memoriu de titluri și lucrări*, Cluj, 1933.
- MLJ = „The Modern Language Journal”, Michigan, 1917 și urm.
- MLR = „The Modern Language Review”, Cambridge, London, 1905 și urm.
- „Names”. Journal of the American Name Society, The State University College, Potsdam, New York, 1953 și urm.

- „Neophilologus”. A quarterly devoted to the study of the modern languages and their literatures, Groningen, 1916 și urm.
- NphM = „Neophilologische Mitteilungen”. Bulletin de la Société Néophilologique. Bulletin of the Modern Language Society, Helsinki, I, 1899 și urm.
- Notice = Rodica Doina Pop, *Sever Pop. Notice biographique et bibliographique*, Centre International de Dialectologie Générale, Louvain, 1956.
- NR = „Națiunea română”, 1935 și urm.
- „Onomastica”. Revue internationale de Toponymie et d’Anthroponymie, Lyon, 1947–1948.
- „Orbis”. Bulletin international de documentation linguistique, Leuven, 1952 și urm.
- „Paideia”. Rivista letteraria di informazione bibliografica, Genova, 1946 și urm.
- Alexandra S. Pop = Alexandra Sever Pop, *Sever Pop, sa vie et moments de l’histoire de l’Atlas linguistique roumain sine ira et studio*, Gembloux, 1980, 452 p.
- Pop 1969 = Sever Pop, *Limba română, romanitate, românism. Publicație postumă*. Ediție de Alexandra Sever Pop, Gembloux, Éditions J. Duculot, 1969.
- Pop – Nandriș = *O radiografie a exilului românesc. Corespondență emisă și primită de Grigore Nandriș 1946–1967*. Ediție îngrijită și prefăcută de I. Oprișan, București, Editura Vestala, 2000, p. 279–347.
- Pop, Straka = Rodica Doina Pop, Georges Straka, *Principales dates biographiques et publications*, în „Orbis”, X, 1961, nr. 1, p. I–VII.
- Popa, ILR = Marian Popa, *Istoria literaturii române de azi pe mâine*, București, Fundația Luceafărul, 2001.
- Popa, ILR, ed. II = Marian Popa, *Istoria literaturii române de azi pe mâine*. Versiune revizuită și augmentată, București, Editura Semne, 2009.
- „Răsunetul”, cotidian, Bistrița, jud. Bistrița-Năsăud.
- RBF = „Revista Brasileira de Filologia”, Rio de Janeiro, 1955 și urm.
- RDTP = „Revista de dialectología y tradiciones populares”, Madrid, 1944 și urm.
- Recueil = Sever Pop, *Recueil posthume de linguistique et dialectologie*, Societatea Academică Română, Roma, 1966, 698 p. (Acta Philologica IV).
- REIE = „Revue des études indo-européennes”. Bulletin trimestriel publié sous la direction de Vlad Bănățeanu [...], București, 1938–1947.
- „Revista critică”, Iași, 1927–1940.
- „Revista geografică română”, București, I, 1938.
- „Revista română”, Iași, 1995 și urm.
- „Revue des études roumaines”, Paris, 1953–1975.
- RFE = „Revista de Filología Española”, Madrid, 1914 și urm.
- RFR = „Revista Fundațiilor Regale”, București, 1934–1947.
- RI = „Revista istorică”, 1915 și urm.
- RIR = „Revista istorică română”, București, 1931 și urm.
- RJb = „Romanistisches Jahrbuch”, Hamburg, 1947 și urm.
- RLiR = „Revue de linguistique romane”, Paris – Strasbourg, 1925 și urm.
- RomPh = „Romance Philology”, Berkeley & Los Angeles, 1948 și urm.
- „Romania” = „Romania”. Recueil trimestriel consacré à l’étude des langues et des littératures romanes, Paris, 1872 și urm.
- RoSl = „Rocznik slawistyczny. Revue slavistique”, Cracovia – Wrocław – Varșovia, 1908 și urm.
- RPF = „Revista portuguesa de filologia”, Coimbra, 1947 și urm.
- RR = „The Romanic Review”. A Quarterly Publication of the Department of Romance Languages in Columbia University, New York, 1910 și urm.
- RSR = „Revista scriitorilor români”, Roma – München, 1962–1990.
- RT = „Revue de Transylvanie”, Cluj – Sibiu, 1934–1944.
- SCE = *Studii și cercetări etniculturale*, Complexul Muzeal Bistrița-Năsăud, Bistrița, 1995 și urm. Vol. III, 1997 cuprinde *Sesiunea de comunicări dedicată memoriei lui Sever Pop, la 95 de ani de la naștere și 35 de la moarte*, Poiana Ilvei, 26 decembrie 1996.

- SCL = „Studii și cercetări lingvistice”, București, 1950 și urm.
 SIR = „The Slavonic and East European Review”, London, 1928 și urm.
 SM = „Societatea de mâine”, Cluj-Napoca – București, 1924–1945 (cf. Andrei Negru, Emil Pop, *Societatea de mâine. Indice bibliografic adnotat*, vol. II, Cluj-Napoca, Editura Argonaut, 2001).
 SNPh = „Studia Neophilologica”. A Journal of Germanic and Romanic Philology, Uppsala – Stockholm, 1928 și urm.
 „De Standaard”, Brussel, 1918 și urm.
 „Steaua”, Cluj-Napoca, 1954 și urm.
 „Stindardul”, Innsbruck – München, 1953–1985.
 „Studi rumeni”. A cura del dott. Carlo Tagliavini. Pubblicazione dell’Istituto per l’Europa Orientale, Roma, 1927–1933.
 SvLm = „Svenska landsmål och svenskt folkliv. Archives des traditions populaires suédoises”, Stockholm – Uppsala, 1904 și urm.
 Tagliavini 1972 = Carlo Tagliavini, *Le origini delle lingue neolatine*, ediția a șasea, Bologna, Pátron, 1972.
 Tagliavini 1977 = Carlo Tagliavini, *Originile limbilor neolatine. Introducere în filologia romanică*. Versiune românească îngrijită și coordonată de Alexandru Niculescu, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1977.
 Todoran 1978–1979 = Romulus Todoran, *Activitatea lingvistică a lui Sever Pop* (I), în CL, XXIII, 1978, nr. 2, p. 157–169; (II), în CL, XXIV, 1979, nr. 1, p. 5–15; (III), în CL, XXIV, 1979, nr. 2, p. 159–169.
 Todoran 1984 = Romulus Todoran, *Contribuții de dialectologie română*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1984.
 „Transnistria”. Tribuna românilor de peste Nistru și Bug, I, 1935.
 „Transnistria”. Gazeta redeșteptării naționale a românilor dintre Nistru și Bug, I, 1941.
 „Tribuna ideilor”. Periodic editat de Fundația „George Coșbuc”, Năsăud, jud. Bistrița-Năsăud.
 ȚB = „Țara Bârsei”, Brașov, 1935 și urm.
 „Viața românească” = vezi VR.
 „Virittäjä”. Kotikiden seuranakauslehti, Helsinki, 1883 și urm.
 „Vox Romanica” = „Vox Romanica”. Annales helveticis explorandis linguis romanis destinati, Bern – Zürich – Leipzig, I, 1936 și urm.
 VR, „Viața românească” = „Viața românească”. Revistă editată de Uniunea Scriitorilor, I, 1948 și urm.
 „Word”. Journal of the Linguistic Circle of New York, 1944 și urm.
 „Zbornik” = „Zbornik za filologiju i lingvistiku”, Novi Sad, 1958 și urm.
 ZMaF = „Zeitschrift für Mundartforschung”, Wiesbaden, 1925 și urm.
 ZRPh = „Zeitschrift für romanische Philologie”, Halle – Tübingen, 1877 și urm.

*Institutul de Lingvistică și Istorie Literară
 „Sextil Pușcriu”
 400165 Cluj-Napoca, str. Emil Racoviță, 21
 România*

*Centre International de Dialectologie Générale
 Faculté de Lettres, K.U. Leuven (pb 3308)
 B-3000 Leuven, Blijde Inkomstraat 21
 Belgique*